

Autorská kolekce oděvů a oděvních doplňků

Nicola Ševčíková

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Design oděvu

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Nicola Ševčíková**
Osobní číslo: **K17048**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Design oděvu**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Autorská kolekce oděvů a oděvních doplňků**

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací k zadanému tématu, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním textovém rozsahu 20–25 normostran. Bakalářská práce pojednává o formálních oděvech a řemeslném zpracování, se kterými se setkáváme napříč historií oděvu.

2. Praktická část:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 5–7 modelů. Teoretická a technická příprava projektu, sběr potřebných informací, dokumentace realizace dle zadaných parametrů (moodboard, kresebné návrhy, barevnost, popis materiálu, technické nákresy modelů, technické popisy, stříhové řešení modelů). V praktické části zpracovávám pánské a dámské modely. Kolekce je inspirována klasickou formou pánského obleku a tradičním zpracováním kožených doplňků. Práci doplní dokumentační fotografie z procesu tvorby, módní fotografie, případně krátké video. Celkový rozsah práce: minimálně 40 normostran, formát A4. Odevzdám ve dvou stejnopisech v pevné vazbě (1 může být v kroužkové vazbě). Součástí předané písemné práce je dodání elektronické verze bakalářské práce na Flash disku, který bude obsahovat taktéž samostatné fotografie v tiskové kvalitě z praktické části bakalářské práce. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250mm delší strana. Formát pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KYBALOVÁ, Ludmila, 2009. Od „zlatých dvacátých“ po Diora. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny. Dějiny odívání. ISBN 978-80-7106-142-7.

LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB. ISBN 978-80-7454-470-5.

MACKENZIE, Mairi, 2010. –ismy. V Praze: Sloart. ISBN 978-80-7391-399-1.

STÁREK, Oldřich, 1980. Technologie galanterního zboží. Praha: [s.n.].

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Art. Pavel Brejcha**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání bakalářské práce: **1. listopadu 2019**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2020**

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkanka

doc. MgA. Kristýna Petříčková, Ph.D.
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 1. listopadu 2019

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: .....

Jméno a příjmení studenta: .....

podpis studenta

ABSTRAKT

Práce pojednává o vývoji pánského obleku od dob renesance až po současnost. Popisuje ekonomické, sociální i politické pozadí daného období a zmiňuje několik ikon, které se zasloužili o vývoj pánského oděvního fenoménu. Studuje první formu obleku pana Brummella nebo první Anglií zdefinovaný střih pánského saka počátku dvacátých let.

Klíčová slova: tradice, řemeslo, Savile Row, pánská uniforma.

ABSTRACT

The work deals with the development of men's suits from the Renaissance to the present. It describes the economic, social and political background of the period and mentions several icons that contributed to the development of the men's clothing phenomenon. He is studying the first form of Mr. Brummell's suit or the first English-defined cut of a men's jacket in the early 1920s.

Keywords: tradition, craft, Savile Row, men's uniform.

Děkuji Mgr. Art. Pavlovi Brejchovi za jeho přívětivý a ohleduplný přístup, při vedení mé bakalářské práce.

Děkuji firmě Janek za poskytnutí materiálů a příhodných rad, ohledně pánského formálního oděvu.

Děkuji paní Lence Holotíkové, díky jejíž cenné pomoci vznikly doplňky kolekce.

Děkuji paní Vondráčkové za příjemný průběh spolupráce při realizaci kolekce.

Děkuji spolužákům za pomoc a cenné rady při práci na atelieru po celé tři roky.

Děkuji mé rodině a Karolíně s Nikol, za jejich nekonečnou podporu.

Děkuji Ireně.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

I	TEORETICKÁ ČÁST	10
1	CESTA K OBLEKU	11
1.1	KABÁTEC.....	12
1.2	KOŠILE	13
1.3	KALHOTY	13
2	17. STOLETÍ MÓDA NÁSTROJEM REVOLUCE	14
2.1	1650	14
2.1.1	Límec a kravata	14
2.2	1660-1750	15
2.2.1	Vesta	16
2.2.2	Manžetové knoflíčky	16
2.2.3	Klobouk dolů.....	16
3	18. STOLETÍ DO NITRA A ZASE ZPÁTKY	17
3.1	1720-1770	17
3.2	1770-1789	18
3.3	BEAU BRUMMELL	19
3.4	NOVÁ ELEGANCE.....	19
3.5	1790-1840	21
4	19. STOLETÍ “TAKOVÝ VÝBUCH BY MĚL PROVÁZET OBROVSKÝ TŘESK.”	23
4.1	1840-1900	23
4.1.1	Blejzr.....	24
4.1.2	1850 Frak	25
4.1.3	Smoking	26
4.1.4	Kuřácký kabátek.....	27
4.1.5	Žaket	28
4.2	ZÁBAVA NA MÍRU.....	29
4.2.1	Londýn	31
4.2.2	Itálie	33
4.2.3	Amerika.....	33
5	DEKÁDY 20. STOLETÍ	35
5.1	1914-1949 “MÓDA A VÁLKA SE K SOBĚ PŘÍLIŠ NEHODÍ...”	37
5.2	1950-1970 “...ZAKAZOVALO SE ZAKAZOVAT.”	41
5.3	80. A 90. LÉTA “ŠTĚSTÍ SE ZDÁLO DOSTUPNÉ...”	47
5.3.1	Yuppies	47

5.3.2	Armani	48
5.3.3	Versace.....	49
5.3.4	Gaultier	49
5.3.5	Japonsko.....	50
5.3.6	Minimalismus.....	51
6	DVACET LET VE 21. STOLETÍ.....	53
6.1	HEDI SLIMANE	53
6.2	ALEXANDER MC QUEEN.....	54
6.3	HENRIK VIBSKOV	55
6.4	WALTER VAN BEIRENDONCK	56
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	57
7	AUTORSKÁ KOLEKCE ODĚVŮ A ODĚVNÍCH DOPLŇKŮ.....	58
7.1	VZOR	58
7.2	MOODBOARD.....	59
7.3	NÁZEV $N_2 + 3 H_2 \rightarrow 2 NH_3$	60
8	SPOLUPRÁCE.....	61
8.1	FIRMA JANEK.....	61
8.2	LENKA HOLOTÍKOVÁ.....	61
8.2.1	Aktovka.....	62
8.2.2	Redesign aktovky	63
9	KOLEKCE $N_2 + 3 H_2 \rightarrow 2 NH_3$	66
9.1	1.MODEL	67
9.2	2.MODEL	68
9.3	3.MODEL	69
9.4	4.MODEL	70
9.5	5.MODEL	71
9.6	6. MODEL.....	72
III	PROJEKTOVÁ ČÁST	73
10	FOTODOKUMENTACE.....	74
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	86
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	87
	SEZNAM OBRÁZKŮ	88
	SEZNAM INTERNETOÝCH ZDROJŮ	95
	SEZNAM PŘÍLOH	96

ÚVOD

Práce vznikla na základě historického výzkumu pánského obleku, jeho změn a vývoje ve významných historických fázích.

V teoretické části bakalářské práce se snažím odpovědět na otázku, proč má současný pánský oblek právě tento soudobý vzhled. Kdy k této změně došlo a proč a co nynějšímu vzhledu pánského obleku předcházelo. Jak je možné, že tento pánský oděvní fenomén zůstal neměnný téměř celá staletí a proč je vrcholem pánského odívání.

První část teoretické práce obsahuje rozbor od doby renesance, až po věk prvních Dandyů, kde jak se domnívám, můžeme hledat první archetypy pánského obleku.

V rámci jedné kapitoly bych ráda zmínila historii a rozvoj Bespoke tailoring v Anglii, Americe a Itálii, jehož standardy stanovila Savile Row Bespoke Association, kdy byl poprvé historicky definovaný střih pánského saka.

V další části zpracovávám vývoj obleku v jednotlivých dekádách 20. století a v neposlední řadě mapuji oděvní tvůrce minulého století i těch současných.

Přesto že podstata obleku zůstává neměnná, v historii taktéž jako dnes, oblek prochází řadou drobných změn v detailech nebo siluetě. Paralely obleku v podobě žaketu, fraku nebo smokingu stojí za krátké zmínění, stejně tak jako řada oděvních součástí, jako je košile či kravata, které pomáhají dotvářet konečný vzhled dokonalého celku.

Nedílnou součástí mé bakalářské práce jsou zmínky o populárních ikonách, které byli nebo jsou součástí této historické tradice.

Ve studii poukazuji na několik zásadních momentů a proměn v čase a k tomu dokládám i dobové fotografie pánského oděvu a jeho detailů, které definovaly náladu doby a také značně ovlivnily moji praktickou část.

V praktické části reaguji na poznatky a impulzy, které jsem díky teoretické části získala a snažím se je použít jako inspirační zdroj mojí kolekce. Rovněž stojí moje praktická část na pendentivu spolupráce, která se stala podstatnou součástí mojí tvorby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTA K OBLEKU

“...Naprosto odporní, jak svým pošetilým a povýšeným chováním, tak i zženštilým a nemravným oděvem...”¹

S rozvojem renesance jako slohu, který změnil myšlení lidí od základu, se také objevuje nové zpracování oděvu, které není již jen našaseným kusem látky, ale podléhá stříhové konstrukci a krejčovství. Oděv začal být promyšlenější a propracovanější a vyjadřoval mužnost a sebejistotu. Charakteristické pro oděv tohoto období bylo zdůrazňování mužských tvarů a to širokých ramen, břicha a silných nohou.

Kolébku barokního stylu se stala Francie a královský dvůr Ludvíka XIV., díky kterému se stala Francie centrem evropské módy. Okázalé siluety, barvy a doplňky dovedly barokní styl k okázalosti, vznešenosti a dekorativnosti a definovaly Evropskou módu 17. století. Šaty dosáhly rovných tvarů a stále více se podobaly “zbroji”. *“Nový oděv změnil způsob, jakým se lidé pohybovali.”²* Díky výztužím a vycpávkám, pevnému krunýři kolem těla, bylo oblečené tělo tvarem velmi odlišné od přirozeného, ale střih byl spolu s materiálem známkou vkusu.

“Na konci 16. století nosili snad všichni evropští muži “třídílný oblek”³. Nemůžeme ještě samozřejmě mluvit o klasickém střihu pánského obleku, ale zde už můžeme vidět jeho obdobnou strukturu, “skládající se z kabátce, kazajky a kalhot s pláštěm.”⁴

Praktickým materiálem byla kůže, které se využívalo díky její pevnosti a odolnosti. Zhotovovaly se z ní nejen boty, ale i pláště a kabátce s perforací, která se používala jako zdobení a umožňovala větší ohebnost a pružnost.

---

¹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, str.103. ISBN 978-80-242-4170-8

² Tamtéž, str. 104

³ Tamtéž, str.100

⁴ Tamtéž

Obr.č.1 Skladba renesančního oděvu⁵

1.1 Kabátec

Vycpávaný kabátec, Doublet, různých tvarů i stylů, se připevňoval ke kalhotám tkanicemi. Upevnění mohlo být překryto šůsky, vyskládanými přehlými pásky, o které ke konci 20. let 17. století doublet přišel a ve 40.letech začala mezi jeho lemem a kalhotami vykukovat košile. Později se však *“pas dubletu postupně posouval výš a šůsky se znovu prodlužovaly, až vznikl oděv podobný kabátu, sahající až po boky.”* ⁶Kabátce a kalhoty byly často stejně jako dnes, vyrobené ze stejné látky.⁷

Obr.č.2 Kabátec Doublet⁸

⁵ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knížní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8.

⁶ Tamtéž

⁷ Tamtéž, str. 118

⁸ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knížní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8.

1.2 Košile

Až do konce 19.století byla luxusním zbožím také košile. Její bílá barva poukazovala na vysoké postavení lidí, kteří nemuseli pracovat. Zpočátku byla součástí spodního prádla, ale později se díky renesanci zařadila jako samostatný oděvní prvek. Košile zažívá ve svém vývoji řadu turbulencí.

V roce 1871 nahradilo oblékání košile přes hlavu přední zapínání, nebo na ni po 2.sv. válce, kdy se oblek oprostoval od vest, přibyla náprsní kapsa. Dnes se již adaptovala jako každodenní uniforma.⁹

1.3 Kalhoty

Nohy pokrývaly punčochy. Kalhoty *“začaly mít více střihů (volné plundry, vycpávané španělské nohavice) a nosili je pouze muži.”*¹⁰ Byly často až enormně vycpávané, což vedlo k vydání zákona o jeho omezení: *“V roce 1562 vyšel v Anglii předpis proti “nesmírné a nemravné” velikosti kalhot a jejich nositelé byli pokutováni.”*¹¹ Vývoj kalhot se až do konce 18.století týkal pouze jejich délky, která spočívala nad kolenem, nebo pod ním. Dlouhé kalhoty nosila pouze dělnická třída.¹²

---

⁹ LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB, str. 61, ISBN 978-80-7454-470-5

¹⁰ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, str.100. ISBN 978-80-242-4170

¹¹ Tamtéž, str.101. ISBN 978-80-242-4170-8

¹² Tamtéž, str. 118-139

2 17. STOLETÍ MÓDA NÁSTROJEM REVOLUCE

2.1 1650

V padesátých letech 17. století se móda stává nástrojem revoluce, jejíž vůdcové se snažili odlišit od starého aristokratického režimu a dává tak vzniknout umírněnějšímu anglickému stylu, pod vlivem Olivera Cromwella a jeho protestantského a puritánského vyznání.¹³

2.1.1 Límeček a kravata

Límeček byl osobitým a vhodným kandidátem k novému vzhledu jednoduššího kabátce tmavých barev, bez nadbytečných ozdob. Zakrýval ramena. Spolu s výrobou límečků zažívá velký rozkvět i výroba krajků ze lněných nití. *“Vyvinuli se z obloučkových lemů na plátěných oděvech”*¹⁴

Novým doplňkem se stává vázanka vojenského stylu “steinkerque”, nazvaná podle bitvy u stejnojmenného města, jejíž stylem s později inspirovaný Beau Brummell. Nyní to byla oddělená vázanka z obyčejného plátna a stala se pánským i dámským oblíbeným doplňkem, pravděpodobně i předchůdcem kravaty. Široké krajkové límce si ponechávají funkci pro formální příležitosti.¹⁵

---

¹³ Tamtéž, str. 116

¹⁴ Tamtéž, str.122

¹⁵ Tamtéž, str. 120, 121

2.2 1660-1750

Roku 1660 se v Anglii opět obnovila monarchie a ústředním prvkem nového stylu přejatého z francouzského dvora, králem Karlem II., se stává kabát Justaucorps. *“V roce 1666 představil střídmejší oděv sestávající z kabátu, vesty, kalhot v černobílé kombinaci. Ten je pokládán za předchůdce dnešního třídílného saka.”*¹⁶

Obr.č.3 Kabátec Justaucorps¹⁷

Justaucorpsu, který měl dlouhou kónickou siluetu až ke kolenům, byl rovnější a rukávy byly široké s přeloženými manžetami, které postupem času mohly sahát až k loktům. Zapínal se na knoflíky. *“Pod kabátem se nosila vesta, stejně dlouhá, avšak přiléhavější.”*¹⁸

¹⁶ Tamtéž, str. 131

¹⁷ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

¹⁸ Tamtéž str.130

Obr.č.4 a 5. Kabátec Justaucorps a vesta¹⁹

2.2.1 Vesta

*“Král nechal v řadě vyhlásit své rozhodnutí o šatstvu, jež nehodlá nikdy změnit. Bude to vesta, nevím dobře jaká, ale má šlechtu naučit hospodárnosti a bude pro ni dobrá.”*²⁰

*“Šosy kabátu se často podšívaly vyztuženým plátnem, aby držely od těla a mohla tak vyniknout zdobená vesta. Části vesty se nejprve utkaly nebo vyšily a pak sešívaly k sobě.”*²¹

2.2.2 Manžetové knoflíčky

Od 90.let 17. století sloužily k zapínání, ale i dekoraci kabátů, manžet, nebo kapes kovové, nebo látkové knoflíky, kterým předcházelo zapínání pomocí stuh, broží a tkaniček. Jistě byly knoflíčky známé již ve starověkém Egyptě, ale největší slávy zažívají za Ludvíka XIV a *“Až do konce 18. století byly manžetové knoflíčky známé jako “knoflíky na rukávech”.*²²

2.2.3 Klobouk dolů

K šatům se nosil třírohý klobouk s do vrchu ohnutými širokými krempami, které byly zdobeny. Muži nosili paruky a právě z tohoto období pochází i tradiční zvyk, kdy muži v místnosti odkládají klobouk z hlavy. Ten se ujal kvůli nepohodlnosti těžkých paruk.²³

¹⁹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

²⁰ Tamtéž, str.135

²¹Tamtéž, str. 151

²²CECCARELLI, Giuseppe, Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Praha: Dobrovský. Knihy Omega, 2019, str. 47, ISBN 978-80-7585-136-9

²³ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.131. ISBN 978-80-242-4170-8

3 18. STOLETÍ DO NITRA A ZASE ZPÁTKY

3.1 1720-1770

Móda se měnila pozvolna. Od dob renesance, těžkého baroka, následovaného rozverným rokokem až k období klasicismu. Změny se týkaly délky nebo vzorů. Skladba oděvu jinak pro formální oděv zůstávala relativně neměnná. Skládala se z kabátce, vesty a kalhot. Konec dekády 18. století uzavírá slavný Beau Brummell se svým dandyovským stylem, aby se ve 20. a 30. letech mohl stát dokonalým archetypem jednoduché elegance. Závěrem století je přesunutí pasové linie nahoru, nové siluety empíru a klasicistní módy.²⁴

Do vývoje pánského formálního oblékání nyní zasahují venkovní aktivity, které se vyvinuly ze společenských událostí a postupem času se staly sportovními. Tyto aktivity byly zprvu záležitostmi privilegované vyšší vrstvy, která si mohla dovolit sport pro potěšení. Patřila k nim jízda na koni, lov, rybaření a jiné. K těmto příležitostem bylo třeba i zvláštního oblečení. Muži nosili na venkovní aktivity přiléhavé kabáty, kožené holínky, kalhoty a někdy plášť nebo kápi s kapucí i bez. Oděv i jeho barva se lišila podle výběru sportu. *“Hráči kriketu byli v bílých kabátcích a kalhotách, golfisté měli kabáty červené.”*²⁵ Oděv byl kvůli pohybu při sportovních aktivitách zbaven dekorací. Vzniká tak zcela nový typ oděvu pro neformální příležitosti.²⁶

Obr.č.6 Oděv uzpůsobený na sport²⁷

²⁴ Tamtéž, str. 150

²⁵ Tamtéž, str. 162

²⁶ Tamtéž

Inspirace mužské módy v dalších letech pocházela z uvolněnější Anglie. Ve stylu se odrážela doba osvícenství a víra v demokracii. Oděv se stal jednodušší a elegantní. Dobovou ideu dokládá i *“Goethův román Utrpení mladého Werthera z roku 1774, který zahájil wertherovskou horečku: muži se oblékali v neformálním anglickém stylu svého hrdiny”*²⁸ Dalšímu fenoménu dala později vzniknout Anglická občanská válka. Britský král Jiří III. zavádí roku 1778 *“windsorskou uniformu a zahajuje trend uniforem pro panovníky jakožto výrazu vojenské disciplíny a smyslu pro povinnost.”*²⁹ Od tohoto okamžiku zasahuje vojenský styl pravidelně do vývoje pánského saka.

Obr.č.7 Windsorská uniforma³⁰

3.2 1770-1789

V 70. letech 18. století móda opět směřuje k extravaganci. Významným pojmem tohoto období je termín *“macaroni”*. Byl to název *“pro mladé muže, kteří nosili cizokrajné šaty a důkladně o sebe pečovali. (Říkalo se jim také élegantes).”*³¹ Tento název je odvozený od neformálního klubu Macaroni, který sdružoval mladé muže, vracející se z cest v Itálii. Tam mladí muži často jezdili, aby studovali antickou historii a poznávali společnost, K tomu všemu patřila záliba v oblékání tehdejšího elegantního života. Další literatura uvádí, že název vznikl podle těstovin, které jsou v Itálii tak oblíbené.³²

---

²⁸ Tamtéž, str.153

²⁹ Tamtéž, str. 117

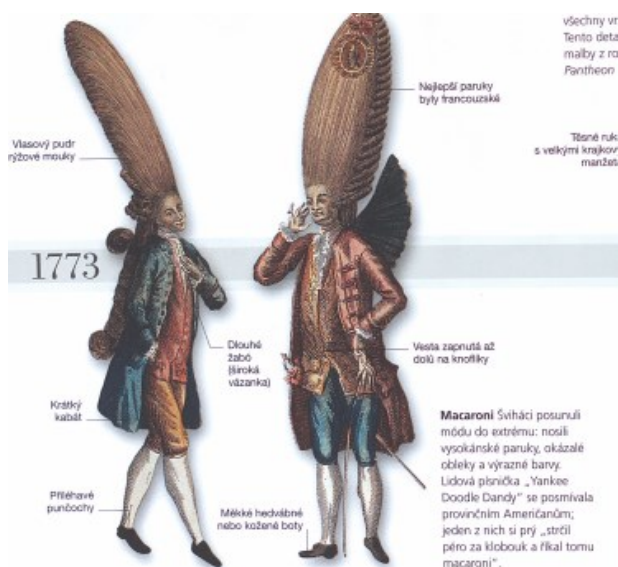
³⁰ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

³¹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.152. ISBN 978-80-242-4170-8

³² Tamtéž

Muži nosili vysoké paruky, výrazné barvy a honosné obleky. Kabát má nyní oproti předchozímu období manžety, které pevně obepínají zápěstí a jsou zdobeny. Stejně tak v tomto období získává na popularitě krátký stojací límeček na kabátech a vestách, který později nahrazuje vyšší límec.

Symbolem stylu Macaroni byli přiléhavé šaty. Ke konci století oblíbenost paruk klesá a móda Macaroni se v průběhu času stává karikaturou.³³

Obr.č.8 Ilustrace oděvu macaroni³⁴

3.3 Beau Brummell

Styl Macaroni se stává výchozím bodem pro prvního opravdového dandyho, George Bryana Brummela, který je významným mezníkem v cestě k modernímu pánskému oděvu. Se svým konceptem jednoduchého odívání se stal idolem 19. století. Měl velký vliv a jeho styl se rozšířil po celé Anglii i Francii.

3.4 Nová elegance

Móda aristokratů stále odpovídala honosným pestrým látkám, volánům a punčochám. Brummell dal však vzniknout jednodušší střídme eleganci. Propojil revoluční náladu doby se sportovními oděvy anglických gentlemanů. Oděv byl složen z bílé košile, vybělené a naškrobené, přiléhavé světlé vesty a dvouřadého vlněného kabátu se šosy. Kabát mohl být černý nebo tmavě modrý a nosily se k němu přiléhavé pantalonky, kalhoty ke kotníkům, které

³³ Tamtéž, str. 152-155

³⁴ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

získaly svůj název díky postavě Pantalona v italské komedii. Měly přiléhavý střih, který podporoval pletený bavlněný úplet.³⁵

Mosazné knoflíky na kabátu spolu s bílým lněným nákrčníkem, byly jediným nápaditým detailem, který zdobil tento oděv. Nákrčník a vázanky byly precizně skládány a rámovaly tvář. Zprvu podléhaly vývoji košil, vest a kabátů, ale díky Brummellovi se později transformovali jako samostatné kravatové šátky a šály.³⁶

“Nezbytnými doplňky správného muže se staly jezdecký bičik, hůlka nebo deštník, klobouk kastor z bobří plsti, jelenicové rukavice a jezdecké holínky.”³⁷

“Brummell tak svými kalhotami, kabátem a výraznou vázankou v podstatě prosadil originál moderního obleku s kravatou.”³⁸

Obr.č.9 Beau Brummell³⁹

---

³⁵ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, 256, str. 86, ISBN 9788073916022

³⁶ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.150-157, 182-185. ISBN 978-80-242-4170-8

³⁷Tamtéž, str.184

³⁸ Tamtéž, str.182

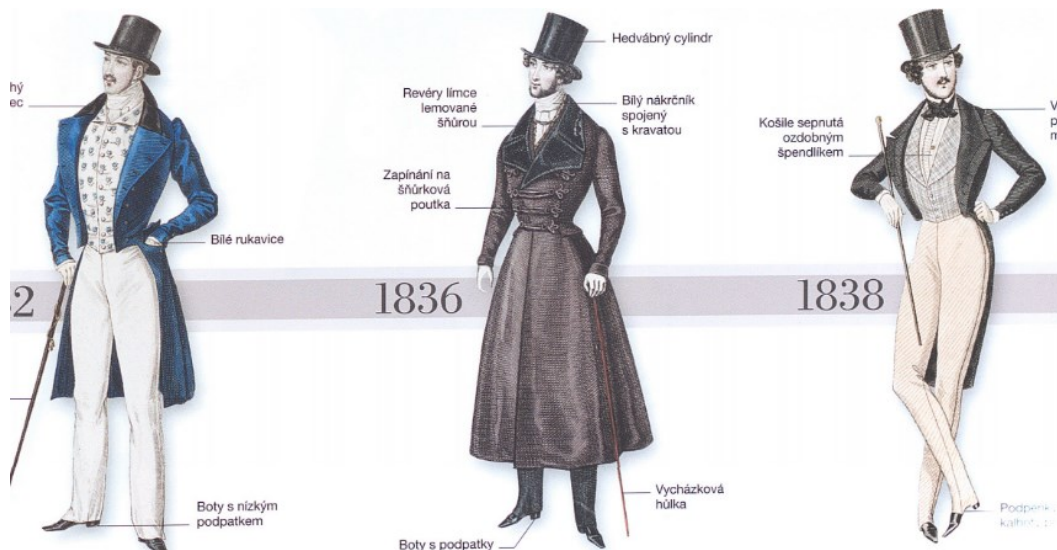
³⁹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Brummel také často zastával pózu “lhostejnosti”, jako by jeho vzhled byl bez práce a to stejně jako např. Coco Chanel, *které se někdy říkalo “Beau Brummell v sukních”*⁴⁰ Příprava byla však náročná. Vyžadoval perfektní střih šatů, díky čemuž pomohl Brummel ustanovit Londýn městem pánského krejčovství. Inspiroval mnoho dalších velikánů jako Charlese Wortha, Aquascutum a Tommyho Nuttera ze Savile Row, kteří taktéž sdíleli touhu po kvalitě, preciznosti a dokonalosti. *“Životní styl dandyů přežil v oblecích Micka Jaggera z 60. a 70. let a nověji v osobním šatníku Karla Lagerfelda.”*⁴¹

3.5 1790-1840

Důraz na kvalitu vlněného materiálu a vypracování oblečení, se díky Brummellovi nese téměř celých čtyřicet let. Móda aristokratů stále odpovídala honosným pestrým látkám, volánům a punčochám, ale Brummell zásadně ovlivnil gentlemany z vyšších tříd stylem venkovského oděvu a zájem o brokátové a vyšívané hedvábí nakonec vymizel.

V prvních dekádách 19. století byla silueta pánského oděvu ve formě dlouhého rozšířeného fraku, sváteční košile, kravaty, vysokého nákrčníku a vázanky, která často až zakrývala bradu. Postupem času však vymýšleli krejčí pro různé příležitosti různé druhy kabátů.⁴²

Obr.č.10 Různé druhy kabátů⁴³

⁴⁰Tamtéž, str.182

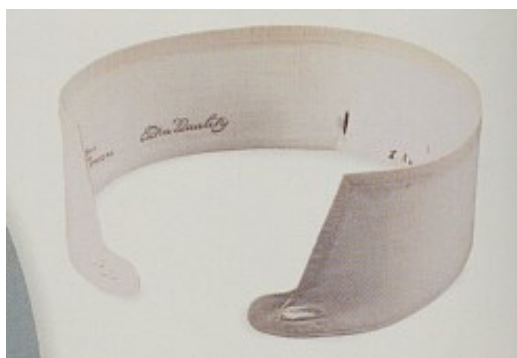
⁴¹ Tamtéž

⁴²Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knížní klub.2013, str. str.210. ISBN 978-80-242-4170-8

⁴³Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knížní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Vzhled obleku byl rozmanitý. Nejčastěji sestával z fraku, který se profiloval v druhé polovině 19. století, nebo vycházkového obleku, jenž ovlivnil jezdecký kostým s vysokým límcem a šikmo střiženými šosy. Novým typem vycházkového pláště byl redingot, s úzkým stříhem a původem v anglickém pracovním oděvu. Odkazem Britů, se s novými svrchníky, stalo krejčovství a vlněné látky.

V 20. letech 19. století se ke košilím připojuje propínací límec, který se připíná pomocí knoflíků v přední a zadní části, aby se při praní neopotřebovala celá košile. Pravděpodobně to bylo zásluhou Hannah Montagueové *“...poté co odstranila límec z jedné z manželových košil, aby ho vyprala a potom ho k ní znovu přišila.”*⁴⁴ Styl přejala firma Brooks Brothers, která propínací knoflíčky umístila na špičky límce.⁴⁵

Obr.č.11 Připínací límec, 1890⁴⁶

---

⁴⁴CECCARELLI, Giuseppe, *Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu*. Praha: Dobrovský. Knihy Omega, 2019, str. 32, ISBN 978-80-7585-136-9

⁴⁵Tamtéž, str. 32

⁴⁶ CECCARELLI, Giuseppe, *Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu*. Praha: Dobrovský. Knihy Omega, 2019, ISBN 978-80-7585-136-9

4 19. STOLETÍ “TAKOVÝ VÝBUCH BY MĚL PROVÁZET OBROVSKÝ TŘESK.”⁴⁷

Historické pozadí 19. století bylo plné nových a rychlých změn. Nárůst střední třídy, filantropické reformy a povinná školní docházka, to všechno přispělo k rozvoji nového věku, který měl dopad na politiku, ekonomiku a nové technologie, zlepšení dopravy pomohlo lidem cestovat na delší vzdálenosti. Informace o módě, se pomocí vynálezů telegrafického spojení a telefonu, šířily mnohem rychleji. Móda se stává mezinárodní díky časopisům a fotografiím, které proudily mezi kontinenty.⁴⁸

Na počátku 19. století se Londýn stává důležitým obchodnickým centrem. *“Během 17. a 18. století vznikla “společenská sezona”: smetánka dělila svůj rok na společenskou část trávenou v Londýně, Edinburghu či Dublinu a loveckou sezonu na venkovských sídlech”*.⁴⁹Lidé se později hromadně přesouvají z venkova do měst.

Pánský šatník se s vlivem sportovních a venkovních aktivit radikálně změnil. 19.století je rodištěm několika základních společenských oděvních druhů, které byly určeny k různým aktivitám. *“Byl vytvořen kodex “korektního” oblékání, hlavně z řad členů královské rodiny a celebrit.”*⁵⁰

4.1 1840-1900

*“Se železnici přichází ve 40. letech 19. století masové cestování a oblečení navržené pro dovolené, cesty a volný čas.”*⁵¹ 19. století nadále pánský formální oděv zjednodušuje a to ve střihu i v barevnosti. *“Trojdílný oblek se objevil v 60. letech, ale ještě pár let trvalo, než se stal uniformou seriózního gentlemana.”*⁵² Oděvy se až do prvního desetiletí 20. století stále zhotovují pouze z přírodních vláken. Materiály odpovídají vysoké kvalitě, stejně jako krejčovské zpracování. Využívalo se luxusních podšívek a vzorů, jako kostky, pruhu a

---

⁴⁷ STRAYEDOVÁ, Cheryl, Divočina. Praha: Euromedia Group, a. s., 2018, str. 17. Kap. První část. ISBN 978-80-249-3660-4

⁴⁸Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str. 166-167. ISBN 978-80-242-4170-8.

⁴⁹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str. str.173. ISBN 978-80-242-4170-8.

⁵⁰ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, 256, str. 74, ISBN 9788073916022.

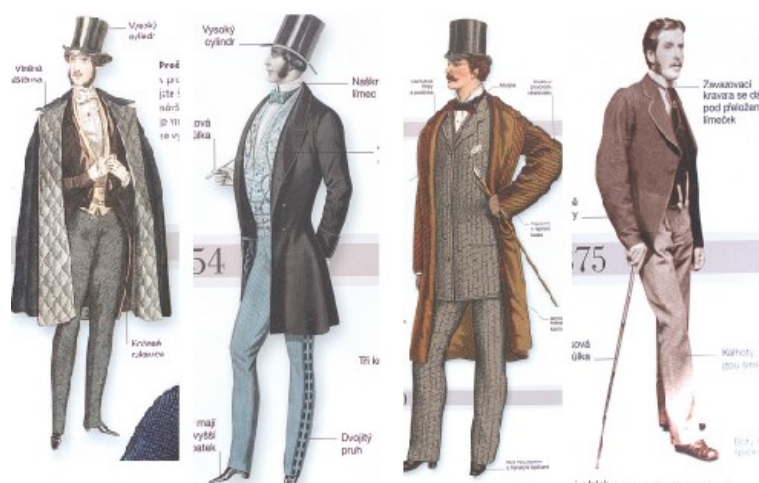
⁵¹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.167. ISBN 978-80-242-4170-8

⁵² Tamtéž, str. 210

puntíku nebo také “polkového” vzoru, který získal název podle populárního tance, polky. Objevoval se i na vestách, které pánský oděv oživovaly. Zadní díl vesty byl často z jiného materiálu, kvůli úspoře a eliminaci mnoha silných vrstev a také na vestu přibíl v zadní části regulační pásek.⁵³

Cylindr a vázanku, přes den nahradila buřinka a kravata a “na kalhotách se místo “padacího mostu“ uchytí moderní poklopec.”⁵⁴

Konec 19. století je již ve znamení secese, která ovlivňuje všechny jmenovatele umělecké tvorby a taktéž i módu. Přináší plstěné klobouky, turbany, bohatě se používá tylu a nosí se vysoké límečky. Pánský oděv v tomto období neprochází žádnou rapidní změnou. Několik inovací však nastává u kalhot, které se výrazně rozšířily a získávají ostré “puky”.

Obr.č.12 Vývoj kabátů⁵⁵

4.1.1 Blejzr

Vliv sportovních a venkovních aktivit dává vzniknout v roce 1825 blejzru. Jednořadá forma kabátu má původ v britské klubové veslařské tradici studentů z Cambridge. Dvouřadá blazer, jehož název pochází z vojenské fregaty HMS Blazer, se pojí událostí, kdy kapitán dal na počest královny Viktorie v roce 1837, ušít svojí posádce dvouřadé námořnické blazery.

⁵³ Tamtéž, str. 210

⁵⁴ Tamtéž, str.210

⁵⁵ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Jednořadý blazer měl červenou barvu, kdežto námořnický byl modrý.⁵⁶ Měl *“šest mosazných pozlacených knoflíků a dva zadní boční rozparky jednu náprsní kapsu a dvě kapsy s patkami. Členové různých klubů nosí na blejzru knoflíky se symboly svého spolku.”*⁵⁷ Dnes má blejzr totožnou formu a flanelové šedé nohavice nahradily džíny.

Obr.č.13 Ilustrace blejzru a vyšíváný znak sportovního klubu⁵⁸

4.1.2 1850 Frak

Dalším typem svrchníku je frak, který vycházel z anglického sportovního stylu, určený arbitry tehdejší Anglie. Jako nový druh kabátu, byl zprvu nošen na venkovní aktivity. *“Černý frak, který se obvykle nosil s dlouhými kalhotami namísto kalhot s délkou ke kolenům, se stal normou”*⁵⁹ v 50. letech 19. století. *“Frak měl přeložený límec, úzké rukávy bez přeložené manžety a štíhlou siluetu, často s oblými předními díly. Býval šitý z vlny střízlivé barvy, často tmavě modré.”*⁶⁰

⁵⁶ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, str. 84-85, ISBN 9788073916022

⁵⁷ LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB. Str, 60, ISBN 978-80-7454-470-5

⁵⁸HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design, ISBN 9782940411436

⁵⁹ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, str. 78, 79, ISBN 9788073916022

⁶⁰ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str. str.157. ISBN 978-80-242-4170-8

Amerika i Francie, tehdejší centra módy tento neformální styl přejala. Dnes je určen pro nejformálnější večerní příležitosti.

Obr.č.14 Frak ⁶¹

4.1.3 Smoking

Z fraku v roce 1865 etabloval smoking jako nový typ oděvu. Jeho historické pozadí je spjato s králem Edwardem VII., který toužil po pohodlnější verzi pánského fraku a tak ve společnosti Henry Poole & Co ze Savile Row vznikl “smoking”, frak se zkrácenými šosy. ⁶² Ještě v témže roce putuje smoking do Ameriky na “výroční ples pořádaný exklusivním venkovským klubem v Tuxedo Park”⁶³ a to díky Jamesi Brownovi Potterovi, který byl na své cestě do Anglie představen britskému panovníkovi a tento styl přejal.

Další literatura uvádí, že jeho název byl v Itálii odvozen od pohodlnosti, kterou jako večerní sako poskytovalo a vychází ze županu, neboť byl smoking nošen pouze ve volném čase.

Mezi další tvrzení patří, že se o jeho vznik zasloužila oblast amerického tabákového průmyslu a vychází z kuřáckého kabátu.⁶⁴

⁶¹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

⁶² CECCARELLI, Giuseppe, Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Praha: Dobrovský. Knihy Omega.2019, str. 118-128, ISBN 978-80-7585-136-9

⁶³ Tamtéž, str. 118

⁶⁴ Tamtéž, str. 127

Nohavice byly opatřeny místo záložek, hedvábnými lampasy a košile byla výhradně bílá a měla zdobenou náprsenku. Ke smokingu se mohla nosit šerpa, avšak musela korespondovat s klopami.⁶⁵

Plejádu nastávajících desetiletí smoking přežil s nepatrnými změnami ve střihu kalhot a šířky klop. Dnes má smoking různá provedení. *“Jednořadé, nebo dvouřadé se špičatým nebo šálovým límcem s hedvábnými nebo grogrénovými klopami a s vestičkou nebo bez.”*⁶⁶ Od 50. let byl oblíbený i v bílém provedení.

Obr.č.15 Smoking v bílém provedení⁶⁷

4.1.4 Kuřácký kabátek

V zástupu nových forem se v roce 1850 objevuje i kuřácký kabátek, určený jako módní pohodlný oděv do soukromí domovů. Zalíbení v něm muži našli díky jednoduché formě z měkkých materiálů, při kouření tabáku. Mohl být zdobený výšivkou, prošíváním nebo mít kontrastní manžety. K obleku se nosila kuřácká čapka.⁶⁸

---

⁶⁵Tamtéž, str. 118-129

⁶⁶ Tamtéž, str. 120

⁶⁷ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022

⁶⁸ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, str. 80-81, ISBN 9788073916022

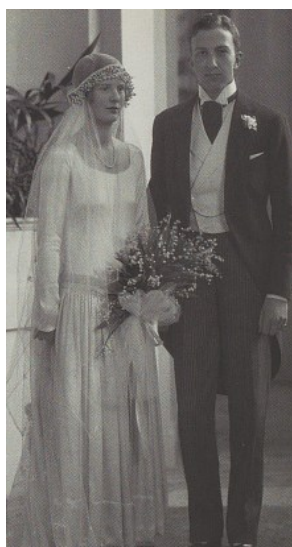
Na kuřácký kabátek navazuje i krátké sako, které vizuálně již zcela odpovídalo saku dnešnímu. *“Kolem roku 1859 se objevilo krátké sako, v roce 1869 už bylo pevně zavedeno jako domácí nebo dopolední oděv.”*⁶⁹

Obr.č.16 Kuřácký kabátek a kuřácká čapka.⁷⁰

4.1.5 Žaket

v podobě tříčtvrtečního kabátu s oblými předními díly s hedvábnou vestou a proužkovanými nohavicemi se využívá zejména při svatbách a slavnostech. Velké oblibě se těší ve Velké Británii.⁷¹

Obr. č. 17 Fotografie svatebního žaketu⁷²

⁶⁹Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.211, ISBN 978-80-242-4170-8

⁷⁰FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022

⁷¹LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módneho marketingu a stylingu. Zlín: UTB. Str, 61, ISBN 978-80-7454-470-5

⁷²FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022

K pánským doplňkům, díky neformálním trendům, již nepatří hůlka, ani rukavice a dekorativní zdobení také ustoupilo prostým střihům pánského londýnského krejčovství.⁷³ Na oděv nyní upoutávají šátky a vázanky a hodinky s řetízkem, které později nahradily hodinky náramkové. Ty byly zprvu určeny ženám, ale opět v souvislosti se sportem, je začínají nosit na počátku 20. století i muži.⁷⁴

Obr. č. 18 Fotografie s detailem kapesních hodinek⁷⁵

4.2 Zábava na míru

Kodex pravidel nastavený v 19. století postupně určoval přesné předpisy pro pánský oděv a v důsledku toho se rozvíjely krejčovské techniky. Také se pánské krejčovství specifikovalo na výrobu na zakázku, výrobu originálního jedinečného oděvu a našití na míru. Tedy masově vyráběného oděvu, který byl přizpůsoben míram zákazníkovi.⁷⁶

Počátek krejčovství můžeme datovat již ke konci 18. století za jehož rozvojem stála řada zásadních událostí. Jedním z prvních milníků byla Velká francouzská revoluce, díky které bylo honosné oblečení na ústupu a stávající situace zajistila nový ideál k reprezentaci nové společnosti. Dalším zásahem do tohoto britského fenoménu byl koncept Beau Brummella,

---

⁷³ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, str. 208, 209, ISBN 9788073916022

⁷⁴ Tamtéž, str. 54-71

⁷⁵ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022

⁷⁶ CECCARELLI, Giuseppe, Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Praha: Dobrovský. Knihy Omega.2019, str. 10, ISBN 978-80-7585-136-9

prvního dandyho, který s vlivem prince z Walesu nastolil éru praktických, dobře padnoucích a decentních obleků, šitých na míru. Vznik buržoazie a její rostoucí vliv, stojí za tendencí odlišit se od nižších společenských vrstev, přesto že *“hlásala rovnost, bratrstvo, svobodu”*⁷⁷, tak stejně jako Haute Couture se i pánské krejčovství snažilo odlišit pomocí střihu, kvalitních tkanin a dokonalého krejčovského umění a zatímco Paříž v této době dominovala dámské módě, tak Savile Row si vybudovat infrastrukturu v Londýně.⁷⁸

Britskému krejčovství se zprvu říkalo *“le style Anglais”, nebo také anglický vzhled. Anglické šatstvo určené původně pro lov, bylo upraveno na každodenní módní oblečení.*⁷⁹ Během studia mi stále vyvstávala myšlenka, proč je domovem této krejčovské tradice právě Británie. Důvodem je podle knihy Ismy, jak chápat módu, rozmach industrializace.⁸⁰ Vývoj technologie a nově vyvinuté vlněné tkaniny zajistil Britskému krejčovství renomé a zaručení přesného padnutí. Zcela jistě této tradici přispěla i tzv.: *“Anglomanie (francouzská posedlost po všem novém) vznikla díky pocitu, že je Anglie zemí svobody.”*⁸¹ Londýn se tak postavil do čela krejčovského umění.

Nejen Anglie však byla arbitrem pánského krejčovství. Ve 20. století se významným střediskem stává Itálie, nepřekonatelná v pohodlných luxusních oblekových materiálech a převážně Neapol, kde vznikla tzv. neapolská škola s velmi odlišnou filozofií oblékání: *“Tradiční anglická snaha vypadat nenápadně je v rozporu s typicky italskou pozorností věnovanou vzhledu”* a svobodou vyjádření osobnosti.⁸²

Přechod 19. a 20. století se ještě pánský oděv snaží vymanit z viktoriánského vlivu, aby mohl vstupem do 20. století pevně definovat střih pánského saka a jeho standardů společností Savile Row Bespoke Association, *“společnost založená skupinou nejznámějších salónů ze*

---

⁷⁷ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 7, ISBN 978-80-8189-005-5

⁷⁸Tamtéž, str. 6-9

⁷⁹ HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design. Str, 66. ISBN 9782940411436

⁸⁰ MACKENZIE, Mairi, 2010. --ismy. V Praze: Slovart, str.42, ISBN 978-80-7391-399-1

⁸¹ Tamtéž

⁸² CECCARELLI, Giuseppe, Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Praha: Dobrovský. Knihy Omega.2019, str. 10-19, ISBN 978-80-7585-136-9

slavné londýnské Savile Row”⁸³. Reputaci i své standardy si Savile Row udržovala celé roky téměř beze změny. Průmyslově vyráběná konfekce a úbytek spotřebitelů však vedly k rozšíření nabídky a to o výrobu polo zakázkového šití, hotových obleků nebo pánské doplňky.

4.2.1 Londýn

Bespoke tailoring jde ruku v ruce s proslulou ulicí Savile Row, v oblasti Mayfar, centru Londýna. Historie ulice se datuje již k první pol. 18. století, kdy byla součástí Burlingtonského panství s názvem Savile Street. Krejčí v této oblasti figurují od roku 1803, avšak většina společností se na Savile Row přesouvá až kolem poloviny 19. století. Krejčí se organizovali stále více do firem, kvůli rostoucí poptávce a tak vznikla asociace britského krejčovství v Savile Row. Společnosti Savile Row představují nejvyšší standardy a služby, s výjimečným krejčovstvím a téměř 200. letým dědictvím.⁸⁴

Mezi společnostmi, které se zasloužili o pověst tohoto krejčovského mistrovství patří zcela jistě Henry Poole a spol. Založený v r. 1806. *“Poole, známí také díky vynálezu smokingu, se stal “zakládajícím otcem Savile Row”*⁸⁵, jelikož byl jeden z prvních, který se *“v roce 1846 přestěhoval z Old Burlington Street”*⁸⁶ na Savile Row. Za svou éru získal i privilegované zakázky jako výrobu uniforem, úředního i slavnostního ošacení pro královnu Viktorii a královský dvůr. Jeho služeb využívali i Charles Dickens, Edward VII, včetně císaře Napoleona III.⁸⁷

Prvenství nejstarší krejčovské firmy v Londýně zastává společnost Ede & Ravenscroft. Založená v r. 1689, která taktéž prostřednictvím dobrých a dlouholetých vztahů k britským

---

⁸³ LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB. Str. 59, ISBN 978-80-7454-470-5

⁸⁴ HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design. Str. 68-69, ISBN 9782940411436

⁸⁵ ⁸⁵ MACKENZIE, Mairi, 2010. --ismy. V Praze: Slovart. Str. 42, ISBN 978-80-7391-399-1.

⁸⁶ Tamtéž, str. 42

⁸⁷ HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design. Str. 74, ISBN 9782940411436

královským hodnostem poskytuje krejčovské služby církvi i státním a právnickým povoláním.⁸⁸

H Huntsman & Sons, se zaměřuje na pánské lovecké oblečení a jezdeckou historii, Další firmou je Dege & Skinner, s úzkými vazbami s britskou královskou rodinou, sultána z Ománu a bahrajnského krále. Pro dům je charakteristická tradice vojenských sak, které vytváří i pro britské důstojníky a stráž. Mezi další společnosti patří: Kilgour, Norton & sons, Gieves & Hawkes, Richard Anderson, Anderson & Sheppard, Oswald Boateng, Chester Barrie...⁸⁹

Obr. č 19 Fotografie označení ulice Savile Row a závěsná cedule společnosti Anderson & Sheppard⁹⁰

4.2.1.1 *Vzhled britského obleku*

Siluetu britského obleku odpovídala silueta “přesýpacích hodin” a to převážně kvůli vyššímu pasu u kalhot, které vytvářely dojem delších nohou a vysoko konstruovaných přiléhavých průramků, čímž se britské obleky jasně odlišovaly od Amerických, nebo Italských. Zmíněnou siluetu získali díky odkazu vojenských uniforem a jezdeckým zvykům. Britské krejčovství také prosazovalo dobré a rovného držení těla, což bylo ukazatelem vyšší společnosti a charakteru člověka.⁹¹

4.2.1.2 *Co by měly firmy splňovat*

Objednávka bespoke tailoring obleku ručně vyráběného podle specifikací klienta, byla velmi luxusní a exkluzivní záležitostí. Stejně jako Haute Couture i bespoke tailoring společnosti

---

⁸⁸Tamtéž, str. 72

⁸⁹ Tamtéž, str. 72, 73

⁹⁰ HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design. ISBN 9782940411436

⁹¹ Tamtéž, str. 66

měli stanovený soubor norem, které zahrnovaly řadu pravidel jako např.: individuální měření proporcí klienta, řezání papírového stříhu tzv.: Master Cutterem, nejméně 50. hodinovou ruční práci na dvoudílném obleku až po prvotřídní péči o oděv s čištěním, nebo ponechání úplné zákazníkovi evidence, kvůli opravám. Přestože se tyto formální etikety v průběhu let uvolňovaly, přísné standardy Savile Row zůstávají nedotčeny jako záruka kvality.⁹²

4.2.2 Itálie

Itálie se svým jedinečným postavením, jehož důvodem bylo vysoce kvalitní textilní i řemeslné zpracování, se taktéž stává domovem kvalitního krejčovského umění. Po celá staletí Itálii doprovázel vliv demokracie. Individualita, osobní projev a jistá volnost poskytla jedinci možnost oblékat se podle svého vlastního vědomí a vkusu a ne podle společenských vrstev, jako tomu bylo v ostatní Evropě. Italská móda byla uzpůsobena kvůli počasí lehkostí a barevností tkanin, ale také postojem mužů, kteří nebrali oblek jako symbol bohatství, ukazatel společenské vrstvy ale jako znak vkusu, elegance a celkového životního stylu.⁹³

Jedním z nejvýraznějších italských krejčovských domů je Brioni, mezi další patří, Caraceni, Belvest, Kiton, nebo společnost Ermenegildo Zegna, která získala renomé díky používání extra jemné merino vlny a taktéž⁹⁴ *“spolupracovala s mezinárodními značkami luxusního designu včetně Gucci a YSL.”*⁹⁵

Na italské půdě vznikly mimo krejčovské společnosti i designérské domy, které z nekompromisní kvality a pracovních dovedností čerpají dodnes. Mezi módní návrháře patří Giorgio Armani, který zásadně ovlivnil 80 léta 20. století a éru yuppies.⁹⁶

4.2.3 Amerika

Krejčovství v Americe formovala v 19 a 20. století celá řada faktorů, díky kterým má nyní vlastní, oproti evropskému krejčovství odlišný charakter. Jak se uvádí v knize Menswear,

---

⁹²Tamtéž, str. 68, 69

⁹³ Tamtéž, str. 76-77

⁹⁴ Tamtéž, str. 78-79

⁹⁵ Tamtéž

⁹⁶ Tamtéž

značná část Evropských stylů a jejich standardů, byla do Ameriky přenesena prostřednictvím módních publikací a zanesením krejčovských dovedností a řemesla, Evropskými imigranty.

Jednou ze zásadních určujících událostí v tomto vývoji bylo zavedení sériově vyráběného oblečení. Integrace krejčovského průmyslu a zmíněné sériové výroby, zapříčinila rychle rostoucí poptávku a tudíž vzniklo několik pánských kolekcí jako Brooks Brother a jiné rostoucí maloobchodní řetězce. Dalším faktorem byl vliv hollywoodských filmů na módu ve 20. letech 20. století, která seznámila veřejnost s novými idoly jako byli Clark Gable, Gary Cooper nebo Fred Astaire, kteří pomohli popularizovat Americké krejčovství a posunout tyto módní a stylové trendy k širší veřejnosti.⁹⁷

Přes množství vlivů, které doprovázelo raný vývoj amerického krejčovství, se charakteristickým prvkem stává *“respekt k tradici, vzdělání, a vazbám na třídu nebo rodinu.”*⁹⁸ Díky tomuto postoji v Usa vzniká jeden ze světových módních stylů, Preppy stylu, který se stal symbolem Amerického krejčovství.

Mezi významné americké společnosti jistě patří Brooks Brothers, založena v roce 1818, která je nejstarší pánskou oděvní sítí ve Spojených státech s řadou slavných klientů, jako byl Clark Gable nebo Andy Warhol a také řadou amerických prezidentů od Abrahama Lincolna po Baracka Obamu.⁹⁹

Další designérským domem je Ralph Lauren, který tvořil se smyslem pro dědictví a tradici. Dokladem je jeho značka Purple z roku 1994, která nese prvky tradičního britského stylu.¹⁰⁰

---

⁹⁷ Tamtéž, str. 80

⁹⁸ Tamtéž

⁹⁹ Tamtéž, str. 83

¹⁰⁰ Tamtéž, str. 84

5 DEKÁDY 20. STOLETÍ

Dvacáté století známé pro rychle se střídající dekády a razantní změny stylů, v prvních desetiletích stále sestává ve starém systému módy. Privilegia vyšší společnosti byly odsouzeny k zániku, ať už nástupem avantgardy a modernismu, nebo vstupem 1. světové války, která odsunula a zastavila vývoj moderního umění o celé desetiletí.¹⁰¹

“Zlatá dvacátá léta” se nesla v duchu zábavy, optimismu, objevování a nadšení z rozkvětu všeho nového. Období bylo pod vládou posledního uceleného slohu, Secese. Sloh odpovídal honosnému stylu, romantickým prvkům a dekorativnosti. Protipólem k dámskému oděvu byla umírněnost pánského obleku, aby lépe vynikla okázalost ženy.¹⁰² Pánský oděv sestával v prvních letech 20. století ještě stále z delších forem kabátů. Základní výbavou byl pro denní nošení redingot, žaket s nohavicemi stejné barvy nebo kontrastními a k večerním společenským událostem patřil frak nebo smoking. Postupem času toto složení však nahradilo krátké sako.¹⁰³ “Nový oblek: Ke konci první dekády měly obleky vysoko položený pas a dolů se rozšiřovaly. Saka byla dlouhá a kalhoty úzké, aby byly vidět módní boty a ponožky.”¹⁰⁴ Styl kratších kalhot a módních bot byl přejat z Itálie.

Končící éru Secese vystřídal revivalismus Empíru a Paul Pioret s prvky orientalismu Blízkého východu. Tendence “zlatých let” neměly na pánský oděv příliš vliv, spíše se snažily “vymanit zpod viktoriánského vlivu.”¹⁰⁵

---

¹⁰¹ BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. str. 30-35, ISBN 80-7202-943-6

¹⁰² LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 13, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁰³ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.224, 225. ISBN 978-80-242-4170-8

¹⁰⁴ Tamtéž, str. 225

¹⁰⁵ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 16, ISBN 978-80-8189-005-5

Módní ikonou tohoto období se bezpodmínečně stává Eduard VII., který *“...prosadil kabátek Norfolk, klobouk Homburg a specifický způsob nošení hodinek. Jeho oblíbenému dvouřadému plášti se říkalo edvardovský. Neobvyklé zapínání na fotce si asi vynutil spíš Edwardův objem pasu než móda.”*¹⁰⁶

Obr.č.20 Král Eduard VII. V kabátu Norfolk¹⁰⁷

Toto Norfolské sako, se nosilo na volný čas, nebo sport, jako byl ve dvacátých letech lov a golf. Hlavním materiálem byl tvíd. Sako bylo jednořadé mělo sklady na zadní i přední části a nosilo se s páskem a flanelovými nohavicemi.¹⁰⁸ *“Ve dvacátých letech minulého století se sportovní sako svým střihem přiblížilo k oblekovému saku a postupně ztratilo svůj sportovní charakter.”*¹⁰⁹

---

¹⁰⁶ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.224. ISBN 978-80-242-4170-8

¹⁰⁷ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

¹⁰⁸ Tamtéž, str. 226

¹⁰⁹ LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB. str. 60, ISBN 978-80-7454-470-5

“Oblečení, které se původně nosilo na sport se často modifikovalo nebo jednoduše schválilo pro běžné použití.”¹¹⁰ Mezi další oděvní části, popularizované Edwardem VII., patřily “pumpky”, kalhoty sahající po kolena nebo také golfky s o něco širším obdobným tvarem. Jak již název napovídá nosili se zprvu na golfové hřiště a později i mimo něj. Také propínací svetr nazvaný kardigan, původně nošený na tenis a baseball, pletené vesty a vlněné svetry bruslařů, nachází své místo v každodenním šatníku.¹¹¹

Obr.č.21 Eduard VIII. ve svetru a golfkách¹¹²

5.1 1914-1949 “Móda a válka se k sobě příliš nehodí...”¹¹³

Francois Baudot ve své knize *Móda století* uvádí, že móda bez zlomů a šoků je jako autodestrukce. 1.sv. válka přinesla nejen to, ale i nové výzkumy vojenských účelů, které urychlily technický pokrok i po válce a firmy, které byly pověřeny výrobou uniforem, si

¹¹⁰ *Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu*. Praha: Knižní klub.2013, str. 226. ISBN 978-80-242-4170-8

¹¹¹ *Tamtéž*, str. 226, 227

¹¹² *Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu*. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

¹¹³ BAUDOT, François. *Móda století*. Praha: Ikar, 2001. Str., 60, ISBN 80-7202-943-6

osvojili průmyslové vyrábění konfekce. Přesto že průmyslová revoluce a industrializace byla průkopníkem této vyráběné konfekce, skutečný rozvoj nastává až po 1.sv. válce.

Ta zastavila opojení z 20.let. Z pánského oděvu stojí za zmínku zdokonalení důstojnických pláštíků k pohybu v zákopech značkou Burberry, trenčkotu v roce 1914 a zjednodušení střihů, které se musely stát praktičtějšími a úspornějšími.¹¹⁴

Po válce konečně nastal rozvoj odkládaného moderního umění a všech revolučních změn. Poválečné období ovládla radost ze života a lidé podnikali výlety do přírody. Pánský šatník zažívá převrat v nových vzorech a mnozí začali za módou cestovat převážně do Londýna nebo Ameriky, Období doprovází počátky velkých jmen jako Coco Chanel, Madeleine Vionnet, nebo Jeanne Lanvin.

Plná mechanizace oděvního průmyslu přinesla poválečnému spotřebiteli nové možnosti a toto oblečení si mohla dovolit širší veřejnost.¹¹⁵

Třicátá léta nejsou již protkána náladou oslavovaných poválečných let, ale dominuje jim krach Newyorské burzy, v roce 1929, která později vyústila v hospodářskou krizi i v Evropě.¹¹⁶

Přesto, že znamenala hospodářská krize omezení pro velkou většinu lidí, pochmurná nálada se však zázrakem vyhlá filmů, který přes veškerou situaci udával elegantní vzhled mužům filmových pláten, jako byli Gary Cooper, Edward G. Robinson nebo Ronald Coleman. Film ovlivnil kodexy oblékání a prvopočátky Dress Code. Muži toužili po trendech britských obleků, nebo uvolněného amerického oblečení, které popularizovali filmové hvězdy.¹¹⁷ Amerika zastává postoj jistého antikomfortismu, kdy již muži nechtějí pro různé denní doby a události různé úbory. *“Zavádí zvyk ponechat si po celý den oblek z měkké vlny*

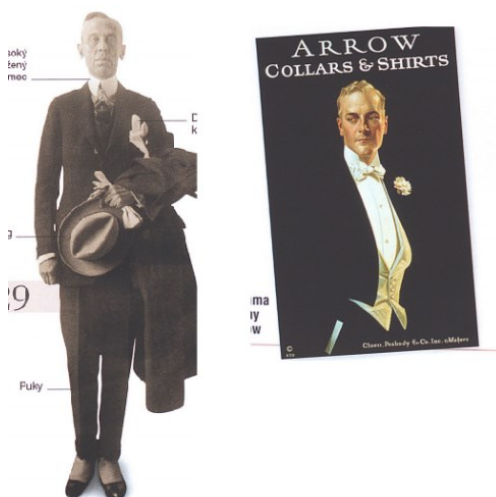
¹¹⁴ Tamtéž, str. 60-65

¹¹⁵ BAUDOT, François. *Móda století*. Praha: Ikar, 2001. Str., 60-65, ISBN 80-7202-943-6

¹¹⁶ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, *Think fashion, Hostória módy od Wortha po súčasnosť*, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 30, ISBN 978-80-8189-005-5

¹¹⁷ Tamtéž, str. 30-35

a, což je ještě více šokující, začíná se nosit měkký límeček.”¹¹⁸ Nová americká velmoc přinesla a přes plátno importovala novou ideu “že oděv by neměl stavět lidi proti sobě, jak tomu bylo po celá století”¹¹⁹, což přispělo k demokratizaci módy.

Obr.č.22 Alfred P. Slogan v obleku a reklamní plakát na límečky a košile¹²⁰

Také vášeň pro sport podpořila potřebu přizpůsobit oblečení pobytu na vzduchu. Používají se nové materiály jako žerzej, úplety, nebo flanely a vznikají nové typy oděvů pro volný čas, v podobě šortek, lyžařských a plážových úborů.¹²¹

Díky tomuto rozvoji vzniká např. v roce 1933 pružná Lacoste košile, jako ikonická součást pánské výbavy na sport. Do této doby se na tenisových kurtech využívalo klasické košile s dlouhým rukávem, límečkem a kravatou. Polo košile z piké bavlny umožňovala lepší pohyb¹²², byla užší v pase a rukávy se nosily podle vzoru “*London cut, uvedený Angličanem Scholtem a zpopularizovaný Eduardem, princem z Walesu, nabízel tuto směs klasiky a pohodlí.*”¹²³

¹¹⁸ BAUDOT, François. *Móda století*. Praha: Ikar, 2001. Str. 102, ISBN 80-7202-943-6

¹¹⁹ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, *Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť*, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 35, ISBN 978-80-8189-005-5

¹²⁰ *Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu*. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

¹²¹BAUDOT, François. *Móda století*. Praha: Ikar, 2001. Str. 72, 80-7202-943-6

¹²² CECCARELLI, Giuseppe, *Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu*. Praha: Dobrovský. Knihy Omega, 2019, str. 138-147, ISBN 978-80-7585-136-M

¹²³ BAUDOT, François. *Móda století*. Praha: Ikar, 2001. Str. 102, 80-7202-943-6

Obr.č.23 Hráči tenisu v polo tričku.¹²⁴

Dobu také doprovázela řada uměleckých směrů, které pronikají do módy, jako například surrealismus, futurismus, nebo funkcionalismus. Ty se však pánského šatníku dotýkají mnohem méně, než modelů dámských.

Nejzásadnější změnou ekonomického pozadí v období 2. Světové války, byla ztráta dominantního postavení a vedoucí úlohy módní Paříže. Kvůli přerušení tohoto propojení s Francií, prosperita americké průmyslové výroby s uvolněnějším stylem, který jí byl tak vlastní, rozvíjí svůj koncept módy. S vedením Claire McCardell, variabilními a jednoduššími oděvy z levnějších materiálů, rozvíjí Amerika první impulsy ready-to-wear.¹²⁵

Pánský šatník byl samozřejmě pod diktátem převládajících uniforem a i zbytek šatníku utrpěl. Zavedená omezení byla pro pánský oděv zásadní, protože závisel na kvalitních látkách, kterých byl nedostatek “...a vědomí závažnosti doby převádělo vše do tmavých barev.”¹²⁶ Omezení očesala detaily jako všité díly, záhyby, sedla, nebo dvouřadá saka. U kalhot vymizely záložky a mohly mít jen jednu kapsu.¹²⁷

---

¹²⁴ FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022

¹²⁵ Tamtéž, str. 106-110, 122-124

¹²⁶ BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. Str. 60, ISBN 80-7202-943-6.

¹²⁷ Tamtéž, str. 18

5.2 1950-1970 “...zakazovalo se zakazovat.”¹²⁸

Muži se po válce již nechtěli vracet k vojenským uniformám a toužili po uvolněnějším stylu nové doby. Třídílný oblek zažívá obrodu díky britské půdě, na které se pod vedením krejčovských mistrů, rodí novo secesní styl, jenž se nostalgicky obrací k éře luxusu. Kalhoty byly nyní širokého střihu a měly nově puky a záložky.¹²⁹ Krejčovství přežilo příští revoluci a zrod mládeže, jelikož formální oděv byl na většině večerních a společenských událostí nezbytný.¹³⁰

Zmíněná mládež, která šla proti proudu klasického šatníku, našla zálibu v nových hudebních stylech, toužila po nezávislosti a začala se jinak oblékat. Vznikají mnohé subkultury, jako Teddy boys nebo hipsteři, jejichž oděv byl renesancí edwardovské éry, která se vracela k eleganci 19. století. Zprvu byla určena pro mladíky z lepších společností, ale postupem času se stala nástrojem rebelů,¹³¹ kteří “...změnili svou dobu, ale především změnili její módu.”¹³² Nejprve nosili mladí muži padnoucí delší saka, nohavice se záložkou a vzhled doplňovala obroda hůlek, kravata a rukavice z jemné kůže. Styl se stal oblíbeným a propagovala ho celá řada ikon jako: Norman Parkinson, nebo Cecil Beaton. V roce 1953 však tento styl již není uznáváním hodnot elegantního vzhledu, ale stává se prostředkem hnutí dělnické třídy, takzvaných Teddy boys, v jejichž rukou se stal tento styl ironickým. “*Jejich uniformou byl zoot suit, potápkovský oblek*”.¹³³ Saka se nosila přehnaně dlouhá až do půlky stehů, měla hranatá ramena s vycpávkami, mohutné klopky a zapínala se na čtyři knoflíky. Do saka se nosila “úzká kravata známá jako “*Slim Jim*.””¹³⁴ Kalhoty byly nadměrně široké a dole měly manžetu. Tyto obleky šili místní krejčí. K popularitě Teddy boys přispěl i denní tisk, který varoval veřejnost před ohrožením této skupiny.¹³⁵

---

¹²⁸ Tamtéž, str. 228

¹²⁹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.338-339. ISBN 978-80-242-4170-8

¹³⁰ Tamtéž, str. 338-339

¹³¹ Tamtéž, str. 338-345

¹³² BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. Str. 190, 80-7202-943-6

¹³³ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.103. str. 338-345, ISBN 978-80-242-4170-8

¹³⁴ MACKENZIE, Mairi, 2010. --ismy. V Praze: Slovart. Str. 91, ISBN 978-80-7391-399-1

¹³⁵ Tamtéž

Obr.č. 24 Hery Grant oblečený ve stylu Teddy boy a druh potápkovského obleku.¹³⁶

50. roky v módě vybudovaly demokracii a různorodost. Nejprve ovládla konfekce pánskou módu a to převážně výrobu sak a kalhot, které se nedali tak snadno vyrobit svépomocí doma a spotřeba a odběr vzrostla převážně díky rozvoji obchodních domů.¹³⁷ Oblíbená byla volnější saka, dvouřadá i jednořadá a taktéž dvoudílné a trojdílné obleky, přestože mladší vrstvy ze svých šatníků vesty vynechávaly. Americká móda se širšími rameny a úzkými kalhotami, byla pomocí syntetických materiálů jednodušší na údržbu a lehčí.¹³⁸

Rozkvět zažívá konfekce, fashion street a o slovo se také hlásí skupiny studentů a mladých lidí. *“Začíná období typové a stylové různorodosti mody.”*¹³⁹ *“Až do konce 50.let ready-to-wear zůstalo z estetické stránky poměrně málo kreativní”*¹⁴⁰, napodobovalo Haute Couture, ale později se k průmyslové výrobě přidal vliv návrháře, který dominuje celé druhé pol. 20. století.

¹³⁶ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

¹³⁷ BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. str. 170-173, ISBN 80-7202-943-6

¹³⁸ Tamtéž, str. 140-143

¹³⁹ HUBOVÁ, Katarína, LAPŠANSKÁ, Dana, PEUCH, Barbora, 2017, Think fashion, Technologie a kreativita v textilnom a modnom designem,VŠVU Bratislava, str. 54, ISBN 978-80-8189-016-1

¹⁴⁰ HUBOVÁ, Katarína, LAPŠANSKÁ, Dana, PEUCH, Barbora, 2017, Think fashion, Technologie a kreativita v textilnom a modnom designem,VŠVU Bratislava, str. 58, ISBN 978-80-8189-016-1

Americká tendence sportovního stylu a netečnost k módě na amerických univerzitách dala vzniknout novému stylu se sportovními saky, pletenými svetry s výstřihem do písmene V a flanelovými kalhotami, tzv. preppy stylu, který pramenil z jezdeckví a sportu rugby.¹⁴¹

Obr.č.25 Preppy styl¹⁴²

Móda se poprvé stává nástrojem sdělení určitého postoje. Lidové vrstvy se nyní hlásí o slovo a zasahují do oděvní tvorby. Mladí muži již nechtěli nosit oblek jako každodenní uniformu a tak i díky filmu a jeho ikonám jako James Dean a Marlon Brando začínají nosit kožené a sportovní bundy, trička a jeansy.¹⁴³

v 60. a 70. letech se do popředí se dostávají módní centra jako Itálie, Amerika s masovou výrobou, nebo tak zvaný “swingující” Londýn, který je mekkou pop music a dalších hudebních stylů udává diktát Evropě. Populace nyní touží po mládí, po nových stylech, vzorech a barvách, čemuž napomáhal vývoj syntetických materiálů a jejich snadné barvení a nové zářivé odstíny, jako stříbrná, nebo zlatá. Demokratizace módy se stává infrastrukturou dalších nových módních typů. Mládež existuje jako celek a spontánně zasahuje do vývoje módy. *“Dříve znamenalo nedodržování dominantní linie módy chudobu. Od šedesátých let to stejně jasně vyjadřovalo svobodu ducha.”*¹⁴⁴

¹⁴¹ LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB. str. 53, ISBN 978-80-7454-470-5

¹⁴² HARVEY, Roxane Gomez. Pinterest.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na: <https://cz.pinterest.com/pin/566327721863900731>

¹⁴³ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.344-345. ISBN 978-80-242-4170-8.

¹⁴⁴ BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. Str. 188, ISBN 80-7202-943-6

Pánský neformální šatník ovládá stylistická různorodost a množství směrů, jako Space age, či Pop art s psychedelickými vzory na kombinézách a tunikách.¹⁴⁵ Třídílný oblek zatím nebyl překonán, ale odráží se v něm materiálová revoluce.¹⁴⁶ Oblečení, i to formální, bylo plné barev a vzorů a střihy byly projmuté. Košile měly špičatý límeček a kravata se začala vytrácet zásluhou roláků a límců u sak, které se začaly zvedat. Příkladem je tunikové sako a la Mao Ce-Tung, Pierra Cardina.¹⁴⁷ Na řadu přišly bokové a zvonové kalhoty a stále více se stávají oblíbenými džíny.

Obr.č.26 Oblek Mao Testa Taroni¹⁴⁸

---

¹⁴⁵ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 57, 58, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁴⁶ CECCARELLI, Giuseppe, Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Praha: Dobrovský. Kniha Omega, 2019, str. 220, ISBN 978-80-7585-136-9

¹⁴⁷ BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. Str. 220, ISBN 80-7202-943-6

¹⁴⁸ BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001, ISBN 80-7202-943-6

Účesy se nosí podle vzoru Beatles dlouhé a mezi další ikony patří Rolling Stones a převážně Mick Jagger¹⁴⁹, který podlehl nejen novým a revolučním módním proudům, ale i britskému krejčovství.

Obr.č.27 Svatba Bianci a Micka Jaggera. Kostým i sako je dílem Tommyho Nuttera.¹⁵⁰

Dalším významným proudem v tomto revolučním období se stává fenomén hippies. Ten vystoupí jako popíratel všech nových technologií a vymožeností a hlásá návrat k přírodě, řemeslným technikám a nostalgicky se vrací k 20 a 30. rokům.

Příznivci hippies a jejich šatník, jenž byl seskupením různých etnik a stylů, značně ovlivnil siluety a vzory klasických pánských forem v nastávajících dekadách.¹⁵¹

Průmyslově vyráběná móda přináší i řadu nových módních tvůrců, jako byl například Yves Saint Laurent, Givenchy, nebo Pierre Cardin, který v roce 1961 jako první couturier v Paříži uvedl ready to wear pánskou kolekci.¹⁵² Tempo s americkou ready to wear, pařížskou pret a porter drží i Itálie se svou linií Ragazzi tempo di Roma s klasickým, ale mladistvým vzhledem.¹⁵³ *“Od této chvíle už nebude jednohlasná tendence ani jediná móda...”*¹⁵⁴

70.roky jsou pod hrozbou nezaměstnanosti a inflace, přesto však pánská móda pod vedením rockových hvězd přináší výrazné styly, jako Glam rock, Punk, nebo Disco s neonovými

¹⁴⁹ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.366-367, ISBN 978-80-242-4170-8

¹⁵⁰Rolling Stone.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na: [https://www.rollingstone.com/music/music-news/mick-jagger-rocks-his-own-wedding-reception-in-st-tropez-178686//](https://www.rollingstone.com/music/music-news/mick-jagger-rocks-his-own-wedding-reception-in-st-tropez-178686/)

¹⁵¹ Tamtéž, str. 224-233

¹⁵² LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 58, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁵³BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. Str. 220, ISBN 80-7202-943-6

¹⁵⁴ Tamtéž, str. 186

barvami, lesklými a třpytivými materiály na úplém oblečení. Výstřední vzhled definovaly četné vzory, flitry, ostrá barevnost a úzké kalhoty, doplňovaly boty na vysokém podpatku.

Mezi idoly, kteří rozšiřují tyto styly patřil David Bowie a Elton John.¹⁵⁵

V módě se stále více objevovala diferenciacie a roztržštění vzhledu uzpůsobené skupinám a novým subkulturám. Klasickou formální siluetu dostává opět na módní scénu film *Velký Gatsby*. Elegantní oblek, košile a kravata, ve stylu 30 let zažívá obrození.

Obr.č.28 Oblek 70.let 20. století¹⁵⁶

Z nové plejády návrhářů jmenujme Calvina Kleina, Ralpa Laurena, jenž se do popředí pánské módy zařadil díky úspěšné kolekci kravát, které vycházely z “*tradičních univerzitních kravát americké Ivy League*”¹⁵⁷ Jeho tvorba se dál rozrůstala o košile, trenčkoty, šortky a hlavně polokošile.¹⁵⁸

---

¹⁵⁵ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, *Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť*, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 67, 76, 77, ISBN 978-80-8189-005

¹⁵⁶ Men Fashion/trends: 1970's [online]. [cit. 28. 7. 2020]. Dostupný na: <https://danielleelias1302468year2.wordpress.com/2015/05/01/men-fashion-trends/>

¹⁵⁷ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, *Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť*, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 72, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁵⁸ Tamtéž, str. 67-78

5.3 80. a 90. léta “Štěstí se zdálo dostupné...”¹⁵⁹

Do poloviny 80.let je móda stále definovaná chaosem, který panoval uplynulému desetiletí. V módě vládl zástup všech možných potisků, materiálů a doplňků až se tak móda zvrhla v jakýsi kýč. Dnes bychom tuto společnost pojmenovali jako konzumní, ta byla tehdy však oslavována, “*jako společnost podívané.*”¹⁶⁰ Odezvou na panování nevkusu a zmatek byla obroda luxusu.

V módě rezonovala jména jako Karl Lagerfeld, nástupce Coco Chanel, Sonia Rykielová, Christian Lacroix, Azzedine Alaia, nebo Donna Karan. Pánské módě dominovala Itálie. Jejich prvenství v kvalitních materiálech, jemnosti a lehkosti, v jistém komfortu a dokonalém vypracování oděvu s důrazem na detail je právoplatně zařadilo jako druhou nejsilnější evropskou krajinu v oblasti módy.¹⁶¹

5.3.1 Yuppies

Původ slova Yuppies vychází z “*anglického young upwardly mobile professional person-mladý člověk postupující v profesionální kariéře*”¹⁶², což se se značkovým a konzervativním stylem stalo definicí nového typu zákazníka 80 a 90.let. Pro tyto hodnoty byl styl nazýván “*odívání mocných*”.¹⁶³

Pánský oděv byl složen z klasického obleku, který měl širší fazonku a také ramenní partie, které byly umocněny ramenními vycpávkami. Oblíbená byla dvouřadá saka, která měla lineární a hranatou siluetu trojúhelníkového tvaru.¹⁶⁴

80.roky se staly platformou takzvaného Super Průmyslu, který vytvořil touhu po lifestyleových návrhářských značkách. “*Návrháři poskytovali zákazníkům kompletní životní styl. Designové značky se staly symbolem postavení.*”¹⁶⁵

---

¹⁵⁹ BAUDOT, François. *Móda století*. Praha: Ikar, 2001. Str. 186, ISBN 80-7202-943-6

¹⁶⁰ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, *Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť*, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 79, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁶¹ Tamtéž, str. 84-85

¹⁶² MACKENZIE, Mairi, 2010. --ismy. V Praze: Slovart, str. 114, ISBN 978-80-7391-399-1

¹⁶³ Tamtéž, str. 114

¹⁶⁴ Tamtéž, str. 114-117

¹⁶⁵ Tamtéž, str. 114

5.3.2 Armani

Toto postavení utvrdil módní návrhář Giorgio Armani, který decentním luxusem dominoval 80. létům. Využíval neutrálních barev a zásluhou jeho a japonské avantgardy, nabývala na důležitosti černá barva. Jeho tvorba se vyznačovala dokonalým střihem a vypracováním. Pánskému krejčovskému umění se naučil u Nina Cerrutiho, kde pracoval šest let.¹⁶⁶ Do módy opět zařadil přírodní materiály a tím i hodnotu luxusu. Vytvořil uvolněný mladistvý styl a inspiroval se sportovními prvky, ale také funkčností a pohodlností.¹⁶⁷ Dokonale odhadl dobu podílel se na zrodu nového fenoménu, který demonstroval touhu mužů a převážně žen po úspěchu, respektive po vysokém pracovním postavení. Pánská saka opatřil ležérností a dámská sebejistotou v podobě širokých ramen.

S jeho prognózou minimalismu a luxusu zažívá Armani obrovský úspěch.¹⁶⁸

Obr.č.29 Armani oblek, 1980¹⁶⁹

---

¹⁶⁶ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, str. 84, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁶⁷ Tamtéž, str. 85

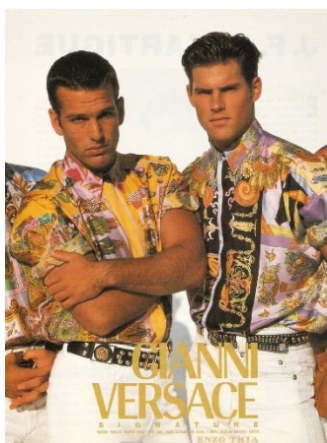
¹⁶⁸ Tamtéž

¹⁶⁹DAMMIER, Wendy. Pinterest.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na: <https://cz.pinterest.com/pin/414190496949462617/>

5.3.3 Versace

Vstup módního domu Versace do 80. let, přinesl oproti Armanimu výrazné vzory a barvy a to především zlatou nebo metalickou, na kterých s odborníky vývoje nových materiálů, sám Gianni pracoval. Z jeho tvorby, která vynikala výraznými barokními vzory, výšivkami a značným využíváním kůže, vyzařoval přepych a sex-appeal.¹⁷⁰

Obr.č.30 Pánská řada Versace, 1980¹⁷¹

5.3.4 Gaultier

V pánské sféře také včasně reagoval na potřebu a touhu po luxusu tehdejší společnosti Jean Paul Gaultier. Vztah k pánskému odívání získal na Manile, kam byl poslán Pierrem Cardinem. Tam se věnoval navrhování obleků pro americký trh a do Paříže se vrací až za mnoho let. Jeho tvorbu silně ovlivnila řada etnických prvků, britská tradiční kultura i okrajové impulzy z ulice, které stíraly jakékoli rozdíly. Toto stírání společenských dogmat v módě deklaroval kolekcí “A bůh stvořil muže”, pro kterou byl inspirací film “A bůh stvořil

¹⁷⁰ Tamtéž, str. 6-88

¹⁷¹ ATKINSON, Atarah. Pinterest.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na: <https://cz.pinterest.com/pin/307511480804602794>

ženu.” V kolekci se na mužích objevují sukně a později i korzety, v kontextu demokracie módy.¹⁷²

Obr.č.31 Kolekce “A bůh stvořil muže”¹⁷³

5.3.5 Japonsko

Dalším významným faktorem byl zásah dekonstrukce do konvenčních norem, jenž byl obrovským převratem a šokem pro tradiční Paříž. Hirošima chic styl, nebo také elegance Hirošimy se svými nedokončenými, potrhanými modely bez tvaru byla něčím, co móda do této doby nikdy nezakusila. Představiteli byl Yohji Yamamoto a Rei Kawakubo, která se na počátku své tvorby soustřeďovala na pánské modely, jenž inklinovaly k unisex módě.¹⁷⁴ “Modely vyjadřovaly japonské pojetí krásy, krásy vědomé chudoby.”¹⁷⁵

Vstup internetu, telefonů, inteligentních materiálů a všeobecného funkcionalismu v 90. letech, vedl k novým koncepcím a postupům pro novou dekádu. 80.roky s definicí “více”, byly důvodem pro obrat v letech 90. a to nástupem minimalismu.¹⁷⁶

Móda se stala mnohem přístupnější širší veřejnosti, univerzalizace vzhledu stírala sociální rozdíly a světem se nesla fráze “Be Yourself”.¹⁷⁷

¹⁷² Tamtéž, str. 80-83

¹⁷³ JeanPaulGaultier.com: Iconic Creations [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na: <https://www.jeanpaulgaultier.com/en-gb/les-creations-mythiques//>

¹⁷⁴ Tamtéž, str. 68, 90-92

¹⁷⁵ Tamtéž, str. 91,92

¹⁷⁶ Tamtéž, str.95

¹⁷⁷ Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, str.316-321. ISBN 978-80-242-4170-8

V kolekcích se paralelně objevoval i vliv z uplynulých desetiletí, ale to v podstatě proto, že se nyní smělo všechno a nejvíce záleželo na individuálním a subjektivním cítění.¹⁷⁸

Obroda luxusních módních domů přijímala nové módní tvůrce, kteří vynesli na světlo zašlé módní domy a opět začaly přinášet inovativní módní podněty a *“vznikla tak zvaná Moderní couture.”*¹⁷⁹

5.3.6 Minimalismus

Minimalismus s čistými liniemi a zemítyými barvami předznamenáný Armanim v uplynulém desetiletí reagoval na přetlak 80.let. Zjednodušené formy, četné množství pánských prvků, luxusní materiály a komfort minimalismu se staly exkluzivní záležitostí.¹⁸⁰

Ze slavných jmen, která panovala pánské módní scéně zdůrazněme Armaniho, který vládl se svým *“nenápadným luxusem”* i konci století a módní dům Dolce & Gabbana, jenž se s vlivem minimalismu a retra vrací ke klasickým černým oblekům. Puristický vzhled *“s tradičními černými pánskými nedělními obleky, respektive mafiánskými páskovými obleky”*¹⁸¹ se Sicilskými kořeny doplňovaly bílé košile, kravaty a kalhoty s délkou po kotníky a důrazem na luxusní boty.¹⁸²

---

¹⁷⁸ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě, str. 95, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁷⁹ Tamtéž

¹⁸⁰ Tamtéž, str. 96

¹⁸¹ Tamtéž, str. 104

¹⁸² LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a styling, Zlín: UTB. Str, 59 ISBN 978-80-7454-470-5

Obr. č. 32 Pánská kolekce Dolce & Gabbana¹⁸³

Mezi další zvučná jména návrhářů patřila Jil Sander, Miuccia Prada, Tom Ford, Dries Van Noten, Hussein Chalayan nebo Rei Kawakubo.

---

¹⁸³ HILARY, Alexander. Fashion Tepegraph.co.uk [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na:
<http://fashion.telegraph.co.uk/news-features/TMG7840640/Milan-Fashion-Week-Dolce-and-Gabbana.html>

6 DVACET LET VE 21. STOLETÍ

Politické pozadí prvního desetiletí ovládly vymoženosti nového světa. Nové technologie, zrychlení doby díky internetu, globalizace společnosti směřující k naprostému pluralismu a normalizace v módě, prolomení obchodních bariér a naprostý zánik společenské hierarchie byl optimistickým vstupem do nového století.

Do opozice se však stavěly teroristické útoky, přírodní katastrofy a finanční krize, které se negativně podepsaly i na vývoji módy.

Lidé nyní hledají levnější alternativy, na což reaguje fast fashion, která přináší nejnovější módní trendy za nízké ceny. Neustálý a rychlý přísun nekvalitního oblečení, velká distribuce a dostupnost módy vedla k zániku jakékoli radikálnosti, která byla typická pro uplynulé dekády minulého století. Móda se tímto provinila a byla obviněna z jistého vyčerpání.¹⁸⁴

V druhém desetiletí se formální móda kombinuje s různými tendencemi a vlivy. Další technologický posun, reakce na soudobé ekologické problémy, streetwear, inspirace historií nebo sportem, jakýkoli z těchto jmenovatelů se neváhá promítnou do soudobého formálního oděvu.

6.1 Hedi Slimane

Nejvýznamnějším zásahem do módy v první dekádě 21. století, bylo představení nové linie módního domu Christian Dior v roce 2001, která zcela změnila dosavadní pánskou siluetu ve štíhlou a androgynní. Autorem tohoto módního převratu byl Hedi Slimane, který byl

---

¹⁸⁴ MACKENZIE, Mairi, 2010. --ismy. V Praze: Slovart, str. 128-131, ISBN 978-80-7391-399-1

právě díky této kolekci Black Tie, “jmenovaný CFDA (Council of Fashion Designer of America) návrhářem roku za pánskou kolekci.”¹⁸⁵

Obr. č. 33 Štíhlá silueta obleku, navržená Hedi Slimanem¹⁸⁶

6.2 Alexander Mc Queen

Oslavován jako jeden z nejinovativnějších návrhářů 21. století. Jeho tvorba byla plná rozporů a protikladů. Často vycházel z tradice a historie, ale taktéž využíval nejnovějších technologií.

Obr. č. 34 Poslední pánská umělecká kolekce Alexandra Mc Queena v roce 2010¹⁸⁷

¹⁸⁵ LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě, str. 122, ISBN 978-80-8189-005-5

¹⁸⁶ Agnautacouture.com [online], 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://agnautacouture.com/2013/03/24/hedi-slimane-fashion-wizard-part-1/>

¹⁸⁷ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208.str. 80, 81, ISBN 9781856695404

Mezi další významné návrháře patří Paul Smith, jehož tvorba se vyznačuje modernitou, jednoduchostí a využíváním tradičních materiálů.¹⁸⁸ Raf Simons nebo Martin Margiela.

Obr. č. 35 Ukázka umělecké tvorby-Paul Smith, Raf Simons, Martin Margiela¹⁸⁹

6.3 Henrik Vibskov

Designér, tvůrce filmů, hudebník a umělec. Ve své tvorbě kombinuje humor, zpochybňuje tradiční tvary pánského oděvu, přidává a hledá nové tvary a barevné kombinace, zároveň však odkazuje na tradiční pánské krejčovství. Jeho prezentace stejně jako tvorba, bývá eklektická a výrazná.¹⁹⁰

Obr. č. 36 Prezentace kolekce Henrika Vibskova, 2007¹⁹¹

¹⁸⁸ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. str. 124. 125, ISBN 9781856695404

¹⁸⁹ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, ISBN 9781856695404

¹⁹⁰ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208.str. 80, 81, ISBN 9781856695404

¹⁹¹ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208, ISBN 9781856695404

6.4 Walter Van Beirendonck

Agresivní post punk, sci-fi, slogany, loga a radikální výroky doprovázejí tvorbu tohoto belgického módního návrháře. Jeho tvorba zpochybňuje hranice krásy a tradiční oděvní normy.¹⁹²

Obr.č.37 Ukázka tvorby Waltera Van Beirendoncka¹⁹³

Pro mě zajímavými a výraznými módními tvůrci současné dekády jsou Blaak, Spastor nebo Thom Browne.

Obr. č. 38 Pánská kolekce Thoma Browne, model značky Pastor a Blaak¹⁹⁴.

¹⁹²DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. Str. 182, 183, ISBN 9781856695404

¹⁹³ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208, ISBN 9781856695404

¹⁹⁴ DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208, ISBN 9781856695404

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 AUTORSKÁ KOLEKCE ODĚVŮ A ODĚVNÍCH DOPLŇKŮ

Práce vznikla s cílem přiblížit tradiční, kvalitní pánský oděv mladší věkové skupině, mé generaci. Vycházím z nasbíraných informací v teoretické části, kde zpracovávám historii formální pánské módy. Ta ve mě po čas tvorby bakalářské práce budila obdiv a úžas, týkající se naprosté dokonalosti ve zpracování a promyšlenosti detailů oděvu a jeho celkové tradice. V praktické části uvádím několik zásadních spoluprací, které jsem v průběhu navázala. Firmy reprezentují řemeslnou tvorbu, která mi byla, velkou inspirací. Součástí je dokumentace vzniku kolekce $N_2 + 3 H_2 \rightarrow 2 NH_3$, která obsahuje moodboard, návrhy, technickou dokumentaci a na závěr uvedu módní editorial a popis vzniklých modelů. Kolekce obsahuje tři pánské a tři dámské modely, které taktéž vycházejí z pánského formálního stylu.

7.1 VZOR

Kolekci jsem doplnila o expresivní vzor, který má podobu stékající barvy. Je nějakým narušením formálních pravidel klasického pánského oděvu, této přímky, možná až rebelstvím. Je v rozporu s jednoduchými čistými liniemi obleku. Pronikl do kolekce zcela senzitivně. Domnívám se, že tento vzor by mohl mladou generaci zákazníků upoutat a naskytnout nový pohled na tradiční a kvalitní módu, která může být přesto hravá a výrazná.

Umístila jsem vzor ve formě potisku na jeden z modelů pánského fraku, na pánské kraťasy nebo na podšívku, což pro mě bylo zábavným propojením a oživením oděvů. Stejně jako se objevuje na povrchu modelů, je umístěn i vně.

Obr. č. 39 Vzor na podšívce¹⁹⁵

¹⁹⁵Zdroj: vlastní archiv

7.2 Moodboard

Moodboard je zachycením prvotních myšlenek, siluet, materiálů a vizuální podoby kolekce. Kompletace aktovky a vlněných sak, ve mě podnítila tendenci dosadit kolekci a uzpůsobit její styling 80. a 90. letům 20. století. Modely černých sak a bílých košilí naskytly prostor pro dosažení osobité barvy. Z palety živých a nápaditých barev, které se v tomto období používaly mě nejvíce zaujala petrolejově zelená. Je neobvyklou a nevšední barvou, přesto však stál elegantní a jedinečnou. Siluety a materiály oděvů odpovídají stylu generace yuppies, "business" mužům a ženám Jsou zde vyobrazeny převážně hranaté siluety s širší ramenní partií, modely z kůže, košiloviny i kvalitní vlny.

Obr. č. 40 Moodboard¹⁹⁶

¹⁹⁶ Zdroj: vlastní archiv

7.3 NÁZEV $N_2 + 3 H_2 \rightarrow 2 NH_3$

Název práce přesně kopíruje chemický proces syntézy, nebo také chemického slučování. Stejně jako ve vzorci i moje práce vznikla díky sloučení jednotlivých “složek”, které bych ráda krátce představila.

Uvedený vzorec je ve svém pravém významu sloučením dusíku a vodíku, kdy jeden bez druhého nemohou vytvořit celek. Taktéž moje práce vznikla na základě několika stěžejních spoluprací. V metafoře chemického vzorce, je N_2 vlastní návrh kolekce, který se uskutečnil díky sloučení tří dvouatomových vodíků $3H_2$, v zastoupení firmy Jenek a jejich poskytnutí materiálů a informací o výrobě pánské klasické módy. Dále výroba a řemeslné zpracování paní Dany Vondráčkové a naposledy doplnění kolekce na míru vytvořenou galanterií paní Lenkou Holotíkovou. Ve vzorci se jedna složka váže na druhou. Tak je tomu i v mé kolekci a dohromady je pro mě práce celistvá.

8 SPOLUPRÁCE

8.1 Firma JANEK

Firma se se pyšní nejen bohatou historií a kvalitou svých výrobků, ale i skvělým a přátelským přístupem ke svým zákazníkům. Je lokálním výrobcem dámského a pánského formálního oblečení se showroomem v Rožnově pod Radhoštěm. Specializuje se na šití oděvů na míru a to převážně na šití košil.

Společnost Janek zahájila výrobu v roce 1930, *“...kdy pan Alois Holiš, dědeček současného majitele firmy zakládá krejčovskou dílnu.”* Elegance a společenská etiketa ve třicátých letech napomohla firmě zakázkového šití na míru, expandovat. Po několika letech, *“se firma vlivem nepříznivé politické situace dále nevyvíjí a v roce 1972 zakladatel společnosti umírá. V roce 1990 vzniká společnost JANEK, která se od počátku své činnosti orientuje na výrobu luxusních konfekčních košil, strojové vyšívání a textil pro gastronomii. Nová éra života firmy začíná v roce 2001, kdy do společnosti přichází současný majitel, pan Alois Holiš. Roku 2003 byl odstartován projekt „Made-to-Measure shirts“ a firma postupně přechází z výroby konfekčních košil na šití košil na míru.”*¹⁹⁷

8.2 LENKA HOLOTÍKOVÁ

Dalším významným milníkem bylo navázání spolupráce se značkou Lenka Holotíková Leather HandBag. Zakladatelskou osobností značky je paní Lenka Holotíková, která se zabývá výrobou luxusních kabelek z přírodních usní, ale i na menší koženou galanterii, jako náramky, pouzdra, obaly nebo designové opasky. Spojuje kvalitu materiálu s ručním řemeslem a přístupem novodobého designu. Paní Lenka Holotíková vystudovala průmyslovou školu kožařskou ve Zlíně, obor galanterie. *“Následovala nabídka místa v modelárně, učení od mistrů svého řemesla v Třebachovicích pod Orebem”*¹⁹⁸ a následně získala několik ocenění na výstavách v zahraničí a dokonce i na Brněnských výstavních trzích. V roce 2008 zakládá značku, zabývající se výrobou a technologií kabelek na míru i v limitovaných edicích. Zásadami této značky jsou kvalita, ruční řemeslné zpracování a nadčasovost.

---

¹⁹⁷ Janek Made to measure: Historie [online]. Rožnov pod Radhoštěm: Janek spol. s.r.o., 2020[cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <http://janek.cz/historie/>

¹⁹⁸DENEMAREK, Lukáš. Lenka Holotíková Leather Handbags: Můj příběh[online]. 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://holotikova.cz/>

8.2.1 Aktovka

V rámci spolupráce, jsem se rozhodla vytvořit i redesign klasické kožené aktovky, tzv. Diplomaty, která je výstupem spolupráce s paní Lenkou Holotíkovou. Diplomaty se využívala jako taška na dokumenty a vždy byla oblíbeným doplňkem mužů i žen.

Z historie se dozvídáme, že název aktovky, pochází ze slova akta, tedy spisů a dokumentů. Charakteristika aktovky uvádí, že tato plochá taška bývá z kůže, její klopna je opatřena zámkem a vnitřní část aktovky obsahuje komory. S rozvojem a vznikem aktovky úzce souvisí *“levnější strojní výroba papíru v pol.19.století”*¹⁹⁹. To bylo důvodem nahrazení kožených řemínků, dřevěných držáků a látkových, nebo pletených tašek ze slámy, které předcházely této kožené stálici. Na koženou brašnu přes rameno, nebo do ruky se postupem času přidaly řemínky, které pravděpodobně pocházely z torny vojáků. *“V roce 1880 byla v denním tisku inzerována „moderní vídeňská školní brašna s řemenem pro hochy na záda, pro dívky do ruky.”*²⁰⁰

Obr.č.41 Ukázka aktovky 20. století²⁰¹

¹⁹⁹ KOVÁŘOVÁ, Helena. Muzeum Komenského v Přerově: Školní brašnička[online]. Přerov: Muzeum Komenského, 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <http://www.prerovmuzeum.cz/zamek-prerov/exponaty/skolni-brasnicka>

²⁰⁰ KOVÁŘOVÁ, Helena. Muzeum Komenského v Přerově: Školní brašnička[online]. Přerov: Muzeum Komenského, 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <http://www.prerovmuzeum.cz/zamek-prerov/exponaty/skolni-brasnicka>

²⁰¹ KOVÁŘOVÁ, Helena. Muzeum Komenského v Přerově: Školní brašnička[online]. Přerov: Muzeum Komenského, 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <http://www.prerovmuzeum.cz/zamek-prerov/exponaty/skolni-brasnicka>

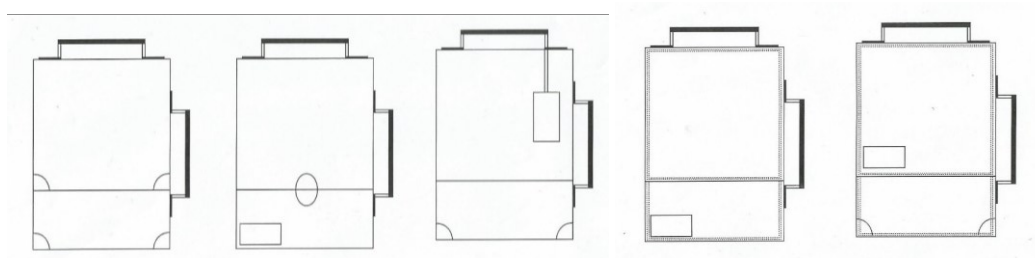
Vývoj aktovky proniká k advokátům a úředníkům. *“Původně neměla držadlo a nosila se v podpaží nebo přeložena v kapse svrchníku. Po vzniku Československé republiky se zvýšil počet úředníků a každý nosil aktovku s držadlem v ruce.”*²⁰²

Ve 20. století zažívá aktovka obrovský rozmach a vlastnil ji téměř každý. Tradice aktovky se stává nenahraditelnou.

8.2.2 Redesign aktovky

Mým cílem bylo držet krok s požadavky a nároky mladší věkové skupiny zákazníků a představit jim tradici lokální tvorby. Redesign aktovky se nese ve stejném stylu jako design kolekce. Využívá předimenzování některých detailů a prvků. Na kostru modelu jsme použili kůži v petrolejovém odstínu. Aktovka je koncipována tak, aby se dala nosit jak ve svislé, tak ve vodorovné poloze. Na přednici je uchována kovová spona klasického tvaru. Je opatřena dvěma mohutnými uchy, na vrchu i jejím boku.

Původním návrhem bylo vytvořit model pouze do ruky a zachovat tak tradici tašky. Nakonec jsme však podle vzoru belt bag, model doplnily o popruh, aby se taška dala nosit přes rameno. Popruh se dá taktéž odejmout.

Obr.č.42 Původní návrhy aktovky²⁰³

²⁰² KOVÁŘOVÁ, Helena. Muzeum Komenského v Přerově: Školní brašnička[online]. Přerov: Muzeum Komenského, 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <http://www.prerovmuzeum.cz/zamek-prerov/exponaty/skolni-brasnicka>

²⁰³ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 43²⁰⁴

Obr. č. 44²⁰⁵

---

²⁰⁴ Zdroj: vlastní archiv

²⁰⁵ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 45²⁰⁶

Obr. č. 46²⁰⁷

---

²⁰⁶ Zdroj: vlastní archiv

²⁰⁷ Zdroj: vlastní archiv

9 KOLEKCE N2 + 3 H2 → 2 NH3

Kolekce N2 + 3 H2 → 2 NH3 je výstupem mojí bakalářské práce. Kolekce se skládá ze 3 pánských a 3 dámských modelů.

1. Modelem je bílé tričko se sukni ve tvaru pánského saka.
2. Modelem je oversize košile a dámské sako s výstřihem na zádech.
3. Modelem je pánská košilová náprsenka s bokovými kalhotami.
4. Modelem je košile s pánským dlouhým sakem a kraťasy se vzorem.
5. Modelem je pánská náprsenka se vzorem a sako s kraťasy.
6. Modelem je košile s kalhotami a koženým kiltem

Obr.č.47 Finální Line-up²⁰⁸

²⁰⁸ Zdroj: vlastní archiv

9.1 1.Model

První dámský model je sukně ve tvaru pánského saka. Model doplňuje bílé bavlněné tričko a v rámci stylingu, černé silonky se vzorem puntíku.

Rukávová hlavice u trička je snížená, rukávy jsou široké a krátké a základní střih je rozšířený.

Materiálem je bavlna.

Sukně je přesnou střihovou variací spodní části pánského saka, zúženou do pasu. Středové zapínání je zde umístěno na levém boku. Na sukni je v přední části umístěna lištová kapsa. Sukně má podšívku se vzorem stékající barvy. Materiálem je černý polyester. Model je doplněný o šátek se vzorem stékající barvy.

Obr.č.48 První model ²⁰⁹

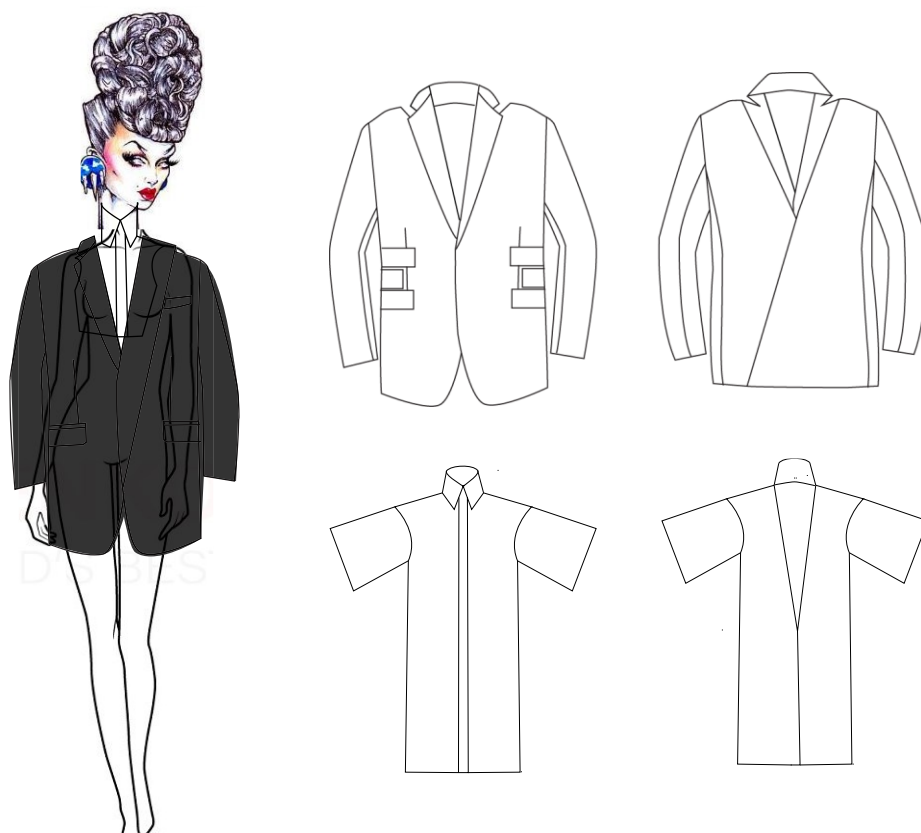
²⁰⁹ Zdroj: vlastní archiv

9.2 2.Model

Druhý model je tvořen oversize košilí a sakem.

Rukávová hlavice u košile je snižená, rukávy jsou široké a krátké a základní střih je rozšířený. Inspirace pochází z oversize trička, které je v dnešní době oblíbené. Takto jsem chtěla formální košili více přiblížit dnešní generaci. Délka je prodloužená, zadní díl je střižen do výstřihu V. Nadměrný límec dodává na strohosti a přísnošti modelů. Léga je v minimalistické a čisté formě. Na vnější straně se nachází zapínání v podobě kovových patentů. Materiálem je jemný bavlněný popelín.

Oversize sako bylo vytvořeno na základě klasického střihu pánského saka. Střih byl rozšířen a prodloužen, aby byl variací šatů. Zadní díl je stejně jako u košile, střižen do výstřihu V. Na obou předních dílech se nacházejí tři lištové kapsy, u kterých jsem vycházela z historického kontextu zdvojování kapes, pro umístění kapesních hodinek. Zapínání na předním díle je zachováno v klasické podobě knoflíků a vyšívavých dírek. Na rukávech se opakuje řada tří knoflíků. Sako je z černé vlny.

Obr. č.49 Druhý model²¹⁰

²¹⁰ Zdroj: vlastní archiv

9.3 3.Model

Třetí model je kombinací pánské náprsenky a kalhot.

Náprsenka má délku do pasu. Vychází ze střihu košile. Přední díl je rovný, opatřený légou se skrytými kovovými druky a vysokým límcem. Záda jsou volná. V zadní části, v oblasti pasu je umístěn regulační pásek na zapínání. Náprsenka vychází z pánské skladby oděvů pro velmi formální události, označený dress code “White tie”, která se nosila obvykle k fraku. Materiálem je bavlna se vzorem rybí kosti.

Kalhoty jsou klasického pánského střihu se švovými kapsami. V zadní pravé části se opakuje umístění tří lištových kapes, podle vzoru saka a pasový límec je ve tvaru V.

Obr. č. 50 Třetí model²¹¹

²¹¹ Zdroj: vlastní archiv

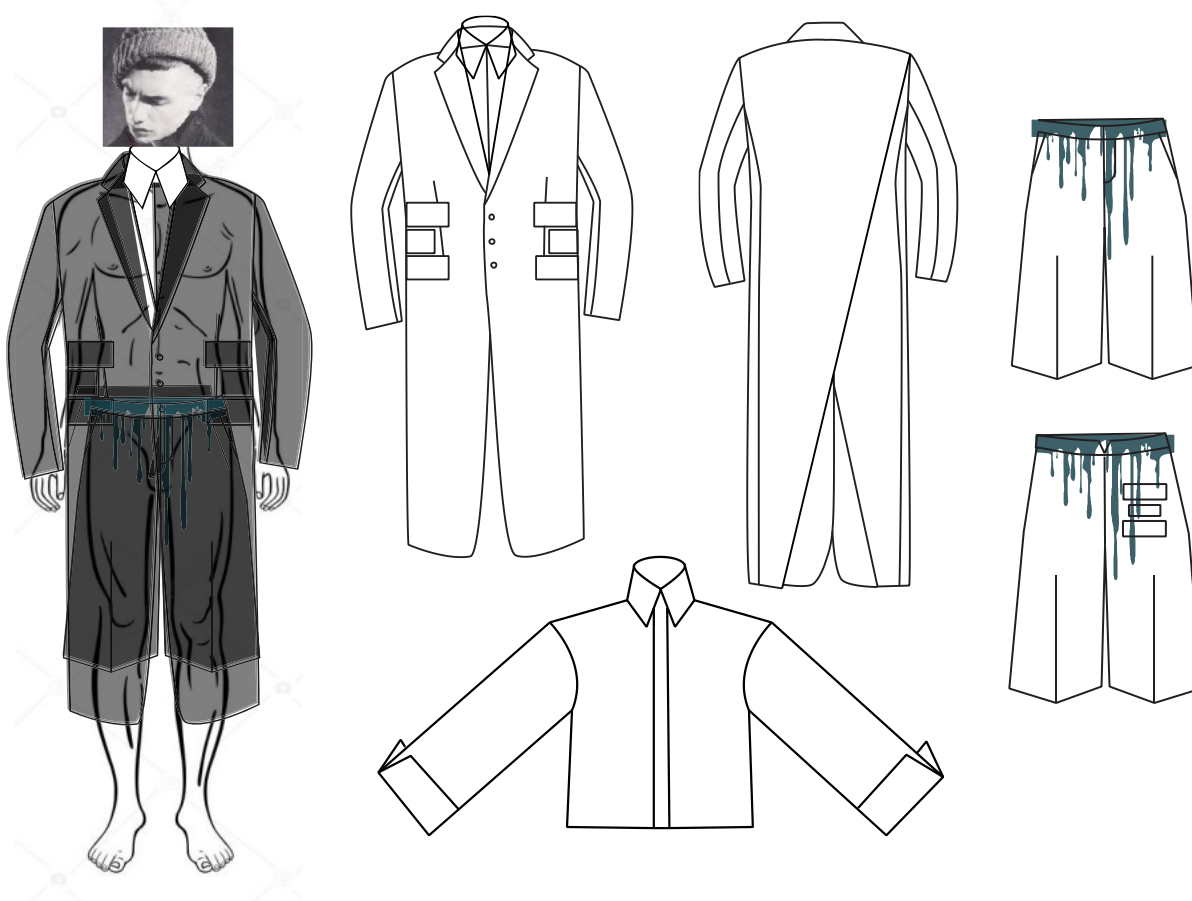
9.4 4.Model

Čtvrtý model se skládá z košile, saka a kraťasů s potiskem.

Košile vychází z vypracovaného rozšířeného střihu, jako u druhého modelu. Je opatřena dlouhými širokými rukávy. Manžety jsou stejného střihu a tvaru jako nadměrný límec. Materiálem je bavlněný popelín se vzorem rybí kosti.

Pánské sako má totožné kapsy na předních dílech, jako dámské a zadní díl je rozčleněn na dvě části, které se směrem dolů rozbíhají a tvoří “šosy”. Tvar obráceného V, je opakem k saku dámskému. Sako je z polyesteru.

Kraťasy jsou klasického pánského střihu s potiskem stékající barvy. Po stranách mají dvě švové kapsy. Léga je v zadní části do tvaru V.

Obr. č. 51 Čtvrtý model²¹²

²¹² Zdroj: vlastní archiv

9.5 5.Model

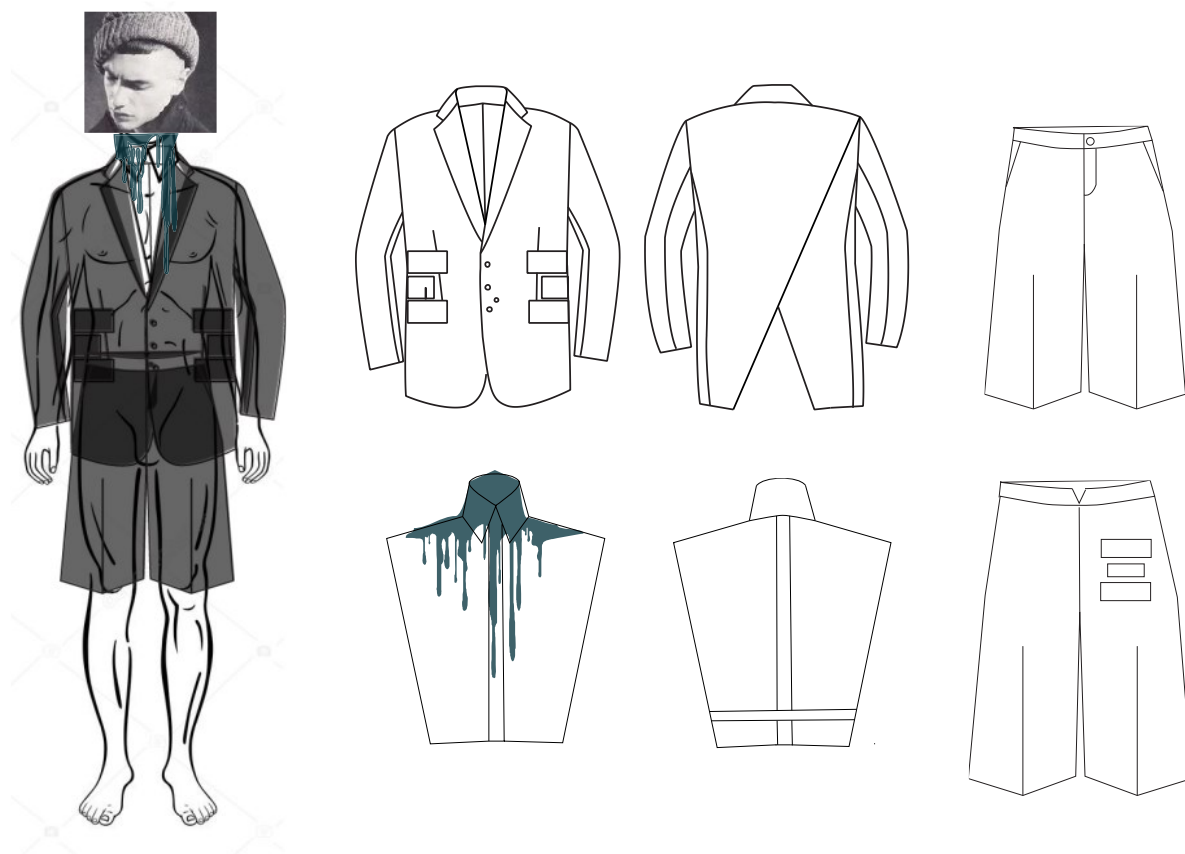
Pátý model je tvořen z náprsenky se vzorem, saka a vlněných kraťasů.

Náprsenka se vzorem stékající barvy má délku do pasu Vychází ze střihu košile. Přední díl je rovný, opatřený légou se skrytými kovovými druky a vysokým límcem. Záda jsou volná. V zadní části, v oblasti pasu je umístěn regulační pásek na zapínání. Materiálem je bavlna se vzorem rybí kosti.

V prvních návrzích měl být vzor umístěn i na sako, kde měl z košile plynule navazovat. V průběhu tvorby jsem vzor zanechala pouze na náprsence.

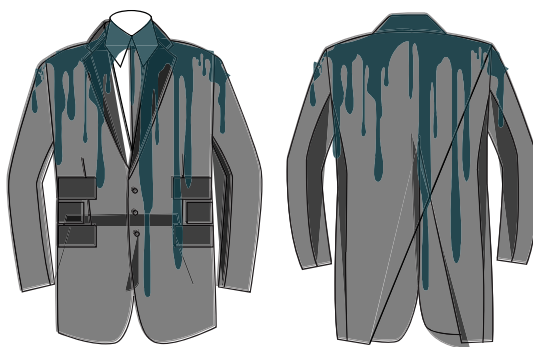
Sako je krátkou formou předešlého modelu, fraku.

Model doplňují kraťasy klasického pánského střihu se švovými kapsami. V zadní pravé části se opakuje umístění tří kapes a pasový límec je ve tvaru V.

Obr. č. 52 Pátý model²¹³

²¹³ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 53 Původní návrh navazování vzoru na náprsnce i na saku²¹⁴

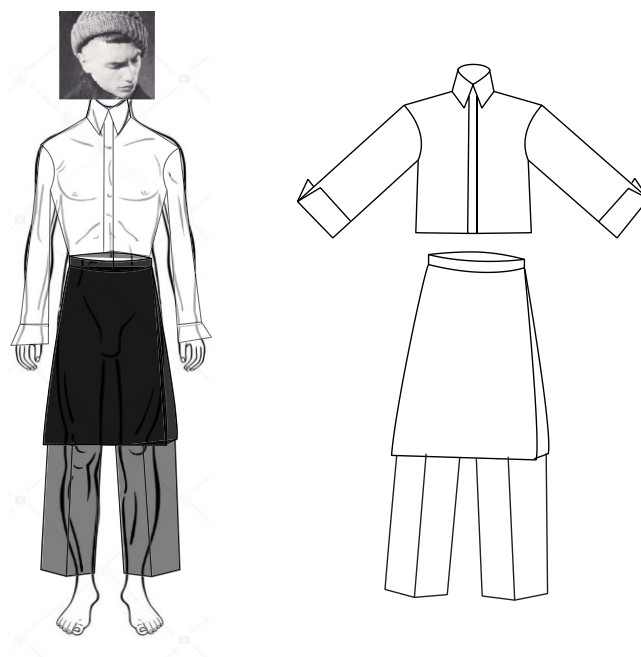
9.6 6. Model

Šestý model je složením oversize košile a kalhoty s koženým kiltem.

Košile opět vychází z vypracovaného rozšířeného střihu, jako u předchozích modelů. Má dlouhý rukáv. Materiálem je bavlněný popelín se vzorem rybí kosti.

Kalhoty jsou klasického pánského střihu. Mají švové kapsy. V zadní pravé části se opakuje umístění tří kapes a pasový límec je ve tvaru V.

Model doplňuje kožený kilt, který je obdobou prvního dámského modelu, sukně s postranním zapínáním. Kilt je z černé kůže. Zapíná se na boku pomocí dvou kovových přezek.

Obr. č. 54 Šestý model²¹⁵

²¹⁴ Zdroj. vlastní archiv

²¹⁵ Zdroj. vlastní archiv

III PROJEKTOVÁ ČÁST

10 FOTODOKUMENTACE

Foto: Marie Zdráhalová

Model: Arnošt Mikulička, Petr Malaska, Ondřej Linart, Lucie Koutníková, Valerie Cholerová.

Obr. č. 55²¹⁶

Obr. č. 56²¹⁷

---

²¹⁶ Zdroj: vlastní archiv

²¹⁷ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 57²¹⁸

---

²¹⁸ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 58²¹⁹

Obr. č. 59²²⁰

---

²¹⁹ Zdroj: vlastní archiv

²²⁰ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 60²²¹

---

²²¹ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 61²²²

Obr. č. 62²²³

---

²²² Zdroj: vlastní archiv

²²³ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 63²²⁴

---

²²⁴ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 64²²⁵

---

²²⁵ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 65²²⁶

---

²²⁶ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 66²²⁷

Obr. č. 67²²⁸

---

²²⁷ Zdroj: vlastní archiv

²²⁸ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 68²²⁹

---

²²⁹ Zdroj: vlastní archiv

Obr. č. 69²³⁰

---

²³⁰Zdroj: vlastní archiv

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zmapovat odkaz a vznik pánské formální módy. Rozsah zpracovaných informací od dob renesance, kde se formuje první obdobná skladba pánského oděvu tomu dnešnímu, až po současnost, byla velmi zajímavou, sic rozsáhlou problematikou. Do práce jsem se snažila zahrnout jak stěžejní informace a historický kontext, tak pozoruhodné detaily a postřehy, které jsem po čas tvorby nasbírala.

Přesto že jsem věděla, že kvalita zpracování oděvu je nedílnou součástí výroby, nikdy jsem na tuto oblast nenahlížela jako nyní. Pánské krejčovství mě začalo fascinovat. Na tradici, řemeslo a technické vyhotovení se dívám s obdivem a úctou. Taktéž jsem se dozvěděla o jakémisi vztahu, propojení mezi zákazníkem a krejčím, o který jsme díky dnešní uspěchané době ochuzeni. Myslím, že vazbu na oděv, jako měli naši prarodičové, bychom měli obnovit. Za tímto účelem vznikla i moje kolekce, která si klade za cíl přiblížit kvalitní pánský oděv mladší věkové skupině zákazníků a podpořit tak udržitelnost a tradici řemesel.

Při tvorbě bakalářské práce jsem si uvědomila, jakou cestou se chci dále ubírat. Forma spoluprací a budování jednotného celku kolekce mě dovedla k jejímu „dotažení“ a dojmu větší celistvosti. Taktéž jsem se díky kontaktu s firmami ocitla ve větší praxi, což mi bylo příjemným přínosem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001. ISBN 80-7202-943-6.
2. CECCARELLI, Giuseppe, 2019. Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Přeložil Veronika KŘEMENOVÁ. Praha: Dobrovský. Knihy Omega. ISBN 978-80-7585-136-9.
3. DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208 s. ISBN 9781856695404.
4. FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, 256 s. ISBN 9788073916022.
5. HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design. ISBN 9782940411436.
6. LAPŠANSKÁ, Dana, 2014. Kapitoly z módného marketingu a stylingu. Zlín: UTB. ISBN 978-80-7454-470-5.
7. LAPŠANSKÁ, Dana, 2016, Think fashion, História módy od Wortha po súčasnosť, Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, ISBN 978-80-8189-005-5
8. LEACH, Robert. The fashion resource book: men. London: Thames & Hudson, c2014, 208 s. ISBN 9780500291320.
9. MACKENZIE, Mairi, 2010. --ismy. V Praze: Slovart. ISBN 978-80-7391-399-1.
10. Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, 2013. Praha: Knižní klub. ISBN 978-80-242-4170-8.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Obr. Obrázek

č. Číslo

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 Skladba renesančního oděvu

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 2 Kabátec Doublet

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-

Obr. č. 3 Kabátec Justaucorps

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 4 Kabátec Justaucorps a vesta

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č.5 Kabátec Justaucorps a vesta

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 6 Oděv uzpůsobený na sport

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 7 Windsorská uniforma

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 8 Ilustrace oděvu macaroni

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 9 Beau Brummell

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 10 Různé druhy kabátů

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 11 Připínací límec, 1890

Zdroj: CECCARELLI, Giuseppe, Pánská móda: 20 nadčasových stylových kusů oděvu. Praha: Dobrovský. Knihy Omega, 2019, ISBN 978-80-7585-136-9.

Obr. č. 12 Vývoj kabátů

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 13 Ilustrace blejzru a vyšívání znak sportovního klubu

Zdroj: HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design, ISBN 9782940411436.

Obr. č. 14 Frak

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu, Praha: Knižní klub, 2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 15 Smoking v bílém provedení

Zdroj: FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022.

Obr. č. 16 Kuřácký kabátek a kuřácká čapka

Zdroj: FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022.

Obr. č. 17 Fotografie svatebního žaketu

Zdroj: FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022.

Obr. č. 18 Fotografie s detailem kapesních hodinek

Zdroj: FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022.

Obr. č. 19 Fotografie označení ulice Savile Row a závěsná cedule společnosti Anderson & Sheppard

Zdroj: HOPKINS, John. Menswear: [n clothes for men]. Lausanne: AVA Academia, c2011, 199 s. Basics fashion design. ISBN 9782940411436

Obr. č. 20 Král Eduard VII. v kabátu Norfolk

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 21 Eduard VIII. ve svetru a golfkách

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 22 Alfred P. Slogan v obleku a reklamní plakát na límečky a košile

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 23 Hráči tenisu v polo tričku.

Zdroj: FFOULKES, Fiona. Abeceda módy: rychlokurs v porozumění módním stylům. V Praze: Slovart, 2012, ISBN 9788073916022.

Obr. č. 24 Hery Grant oblečený ve stylu Teddy boy a druh potápkovského obleku

Zdroj: Móda: obrazové dějiny oblékání a stylu. Praha: Knižní klub.2013, ISBN 978-80-242-4170-8

Obr. č. 25 Preppy styl

Zdroj: HARVEY, Roxane Gomez. Pinterest.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na WWW: <https://cz.pinterest.com/pin/566327721863900731/>

Obr. č. 26 Oblek Mao Testa Taroni

Zdroj: BAUDOT, François. Móda století. Praha: Ikar, 2001, ISBN 80-7202-943-6.

Obr. č. 27 Svatba Bianci a Micka Jaggera. Kostým i sako je dílem Tommyho Nuttera

Zdroj: Rolling Stone.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na: <https://www.rollingstone.com/music/music-news/mick-jagger-rocks-his-own-wedding-reception-in-st-tropez-178686//>

Obr. č. 28 Oblek 70.let 20. století

Zdroj: Men Fashion/trends: 1970's [online]. [cit. 28. 7. 2020]. Dostupný na: <https://danielleelias1302468year2.wordpress.com/2015/05/01/men-fashion-trends/>

Obr. č. 29 Armani oblek, 1980

Zdroj: DAMMIER, Wendy. Pinterest.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na WWW: <https://cz.pinterest.com/pin/414190496949462617/>

Obr. č. 30 Pánská řada Versace, 1980

Zdroj: ATKINSON, Atarah. Pinterest.com [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na WWW: <https://cz.pinterest.com/pin/307511480804602794/>

Obr. č.31 Kolekce "A bůh stvořil muže"

Zdroj: JeanPaulGaultier.com: Iconic Creations [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na WWW: <https://www.jeanpaulgaultier.com/en-gb/les-creations-mythiques//>

Obr. č. 32 Pánská kolekce Dolce & Gabbana

Zdroj: HILARY, Alexander. Fashion Tepegraph.co.uk [online]. [cit. 25.7.2020]. Dostupný na WWW: <http://fashion.telegraph.co.uk/news-features/TMG7840640/Milan-Fashion-Week-Dolce-and-Gabbana.html>

Obr. č. 33 Štíhlá silueta obleku, navržená Hedi Slimanem

Zdroj: Agnautacouture.com [online], 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <https://agnautacouture.com/2013/03/24/hedi-slimane-fashion-wizard-part-1/>

Obr. č.34 Poslední pánská umělecká kolekce Alexandra McQueena v roce 2010

Zdroj: DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. Str. 182, 183, ISBN 9781856695404.

Obr. č. 35 Ukázka umělecké tvorby-Paul Smith, Raf Simons, Martin Margiela

Zdroj: DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. Str. 182, 183, ISBN 9781856695404.

Obr. č. 36 Prezentace kolekce Henrika Vibskova,

Zdroj: DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. Str. 182, 183, ISBN 9781856695404.

Obr. č. 37 Ukázka tvorby Waltera Van Beirendoncka

Zdroj: DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. Str. 182, 183, ISBN 9781856695404.

Obr. č. 38 Pánská kolekce Thoma Browna, model značky Pastor a Blaak

Zdroj: DAVIES, Hywel. Modern menswear. London: Laurence King, 2008, 208. Str. 182, 183, ISBN 9781856695404.

Obr. č. 39 Vzor na podšívce

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 40 Moodboard

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 41 Ukázka aktovky 20. století

Zdroj: KOVÁŘOVÁ, Helena. Muzeum Komenského v Přerově: Školní brašnička[online].

Přerov: Muzeum Komenského, 2020 [cit. 2020-07-27]. Dostupné z: <http://www.prerovmuzeum.cz/zamek-prerov/exponaty/skolni-brasnicka>

Obr. č. 42 Původní návrhy aktovky

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 43

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 44

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 45

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 46

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 47 Finální Line-up

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 48 První model

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 49 Druhý model

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 50 Třetí model

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 51 Čtvrtý model

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 52 Pátý model

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 53 Původní návrh navazování vzoru na náprsence i na saku

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 54 Šestý model

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 55

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 56

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 57

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 58

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 59

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 60

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 61

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 62

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 63

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 64

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 65

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 66

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 67

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 68

Zdroj: Vlastní archiv

Obr. č. 69

Zdroj: Vlastní archiv

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 –